
**Zápis ze 17. schůze představenstva České advokátní komory (ČAK, Komora),
která se konala 11. května 2023 v hotelu International, Brno**

11. května 2023

PŘÍTOMNI:

JUDr. Robert Němec, LL.M.	Mgr. Kamil Blažek	JUDr. Petr Čáp
JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb.	Mgr. Pavel Kroupa	JUDr. Irena Schejbalová
JUDr. Monika Novotná	JUDr. Karel Brückler	
JUDr. Michala Plachká, LL.M.	JUDr. Tomáš Herblich	
JUDr. Petr Toman, LL.M.	JUDr. Radim Miketa	
JUDr. Lucie Dolanská Bányaiová, Ph.D.	JUDr. Jan Mikš	
Mgr. František Korbek, Ph.D.	JUDr. Bohuslav Sedlatý	
JUDr. Tomáš Sokol		
Mgr. Lukáš Trojan		
JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M.		
JUDr. Michal Žižlavský		

OMLUVENI:

Mgr. Hana Gawlasová
JUDr. Antonín Mokrý

Předseda ve 13.00 hod. přivítal přítomné, zahájil schůzi a dal hlasovat o schválení programu:

Pro: 10

Proti: 0

Zdržel se: 0

1) Kontrola úkolů z předchozích schůzí představenstva (JUDr. Němec, JUDr. Čáp)

K bodu 7f) lednové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá tajemníkovi, aby se s JUDr. Markem Nespalou, předsedou Výboru pro odbornou pomoc a ochranu zájmů advokátů ČAK, písemně obrátili na vedení Vrchního státního zastupitelství v Olomouci a Nejvyššího státního zastupitelství, tuto problematiku s nimi projednali a informovali o výsledku jednání

Úkol trvá.

Představenstvo České advokátní komory ukládá odboru vnějších vztahů ČAK, aby po výše uvedeném projednání věci se souhlasem advokáta a jeho klienta opětovně publikoval danou

problematiku k § 89 odst. 2 trestního řádu, usnesení představenstva ČAK č. 13/2004 a Stanovisko NSZ ze dne 14.10.2004 v Bulletinu advokacie formou článku, který by navazoval na článek „Oprávnění advokáta vyhledávat, prověřovat, předkládat a navrhopvat důkazy v trestním řízení“ publikovaný v Bulletinu advokacie č. 10/2020, str. 71-73.

Úkol splněn, článek byl publikován v Bulletinu advokacie č. 3/2023 a v Advokátním deníku.

K bodu 1 6c) únorové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá Mgr. Kamilu Blažkovi, aby ve spolupráci s JUDr. Dolanskou Bányaiovou a Mgr. Gawlasovou provedli podrobnější analýzu diskusního dokumentu CSR s doporučením, zda a jakým způsobem tento dokument implementovat v rámci ČAK a české advokacie. Zprávu nechť předloží na dubnové schůzi představenstva.

Úkol trvá.

Mgr. Blažek informoval představenstvo, že pracovní skupina zahájila práci na svěřeném úkolu, přičemž s ohledem na rozsah a závažnost problematiky se nepodařilo úkol zpracovat do dubnového představenstva a věc předloží k projednání na květnové představenstvo.

Mgr. Blažek informoval o závěrech doporučení dokumentu (CSRLP) přijatého CCBE v prosinci 2022 a navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí doporučení Corporate Social Responsibility and the Legal Profession přijaté CCBE v prosinci 2022.

Představenstvo České advokátní komory pověřuje Odbor vnějších vztahů ČAK, aby ve spolupráci s pracovní skupinou ve složení JUDr. Lucie Dolanská Bányaiová, Mgr. Hana Gawlasová a Mgr. Kamil Blažek informoval vhodným způsobem advokátky a advokáty o existenci a obsahu doporučení, se zdůrazněním důležitosti problematiky CSR pro klienty i pro advokáty samotné jako podnikatele, a současně s tím, že doporučení nijak neomezuje vztah klienta a advokáta a práva a povinnosti advokáta při hájení oprávněných zájmů klienta.

Představenstvo České advokátní komory pověřuje výše uvedenou pracovní skupinu, aby vyhodnotila potřebnost, formu i obsah případného interního předpisu České advokátní komory v této oblasti a informovala o tom představenstvo.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 436-05/2023** v navrženém znění.

K bodu 1 7g) únorové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby vypracoval podrobnější analýzu možností zásahu proti právní službě poskytované zmíněnými spolky.

Věc je na programu dnešního jednání pod bodem 3a).

K bodu 1 7j) únorové schůze:

Představenstvo České advokátní komory ukládá IT oddělení Komory, aby aplikace umožňující identifikaci advokáta dle advokátního průkazu a ověření aktuálního zápisu v seznamu advokátů byla rozšířena též o advokátní koncipienty.

Vedoucí oddělení IT ČAK Josef Fiala před jednáním informoval představenstvo, že aplikace pro identifikaci advokáta dle advokátního průkazu bude dle požadavků představenstva rozšířena o ověřování advokátních koncipientů ke konci měsíce května do testovacího prostředí a s rezervou první týden v červnu do produkčního prostředí informačních systémů ČAK.

K bodu 3a) únorové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá Mgr. Petře Vráblikové, aby jménem ČAK iniciovala schůzku s Ministerstvem spravedlnosti ve věci sankcí uplatňovaných v insolvenčním řízení, které se za ČAK zúčastní Mgr. Hana Gawlasová a členové Sekce pro insolvenční právo ČAK JUDr. Adam Sigmund a JUDr. Jaroslav Brož.

Termín je dohodnut, schůzka se uskuteční 17. května na Ministerstvu spravedlnosti.

K bodu 4a) únorové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá Odboru matriky ČAK, aby zpracoval přehledný vývoj počtů advokátů a advokátních koncipientů za posledních 5 let, a to i s rozlišením regionů.

Věc je na programu dnešního jednání pod bodem 5a).

K bodu 1 1-1-2d) březnové schůze:

Představenstvo České advokátní komory ukládá oddělení IT ČAK, aby povinnosti vyplývající z digitalizace služeb veřejné správy v rámci Národního plánu obnovy zohlednilo při zpracování harmonogramu a rozpočtu pro implementaci prvních sedmi funkcionalit extranetu ČAK. Představenstvo ukládá JUDr. Martinu Maisnerovi, aby na květnové schůzi představenstva informoval o stavu příprav implementace těchto funkcionalit.

Úkol trvá.

V této oblasti advokáti stále častěji při užívání umělé inteligence (AI) řeší otázku důvěrnosti informací, jež sdílejí s otevřenými portály umělé inteligence. JUDr. Maisnerovi se ukládá, aby

v této věci připravil návrh stanoviska představenstva k problematice užívání AI a souvisejících technologií. K tomu JUDr. Mokřý podotýká, že CCBE přijalo v r. 2021 stanovisko k návrhu nařízení, které má stanovit harmonizovaná pravidla v oblasti AI.

Věc je na programu dnešního jednání pod bodem 4b).

K bodu 1 1-3a) březnové schůze:

Úkol: Ad doplněný návrh pravidel legislativního monitoringu ČAK: Představenstvo České advokátní komory dále ukládá odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby ve spolupráci s odborem mezinárodních vztahů ČAK (MEZ) připravil obdobný materiál, jehož předmětem bude sledování legislativy Evropské unie (EU), jejího připomínkování a její implementace v ČR.

Věc je na programu dnešního jednání pod bodem 3b).

K bodu 1 4c) březnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá Výboru rozpočtovému a hospodářskému ČAK, aby posoudil dopad snížení a prominutí povinných plateb na hospodaření Komory a navrhl případná opatření.

Věc je v řešení. Představenstvo žádá Výbor rozpočtový a hospodářský ČAK, aby věc projednal co nejdříve.

Úkol trvá.

Představenstvo České advokátní komory ukládá JUDr. Ondřeji Trubačovi, Ph.D., LL.M. a Mgr. Haně Gawlasové, aby příležitostně revidovali pravidla poskytování úlev tak, aby reflektovala aktuální vývoj žádostí.

Úkol trvá. JUDr. Trubač informoval, že věc bude předložena představenstvu v červnu.

K bodu 2a) březnové schůze:

ČAK musí předložit Ministerstvu spravedlnosti (MŠP) upravený návrh novely ZA reflektující jednání 26. ledna 2023 na MŠP za přítomnosti státních zástupců a soudců Nejvyššího soudu ohledně důvěrnosti vztahu advokát – klient. S tím nyní ČAK spojí návrh novely ustanovení ZA ohledně určování advokátů vyvolanou nálezem Ústavního soudu (ÚS) Pl. ÚS 44/21 z 24. ledna 2023.

Na jednání, které proběhlo na MŠP 23. března 2023, informoval Legislativní odbor MŠP zástupce ČAK, že zašle legislativní připomínky k návrhu novely ZA. Jelikož se tak dosud nestalo, představenstvo ukládá JUDr. Justoňovi, aby zaslání těchto připomínek zaurgoval.

Ministerstvo spravedlnosti (MŠP) zaslalo Komoře připomínky k návrhu novely zákona o advokacii. Odbor vnější a vnitřní legislativy ČAK (LO) připravil návrh vypořádání

přípomínek, který rozeslal k vyjádření členům pracovní skupiny. Věc je na programu dnešního jednání pod bodem 2c).

K bodu 2f) březnové schůze:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu o postupu projektu nových webových stránek a ukládá pracovní skupině pro přípravu webu, aby pokračovala v projektu nových webových stránek v souladu se zprávou o postupu projektu, a to tak, aby beta verze kompletních webových stránek byla členům představenstva pokud možno poskytnuta do konce června 2023, aby mohli uplatnit během července a srpna 2023 obsahové a grafické připomínky a nový web České advokátní komory mohl být spuštěn na podzim 2023.

Úkol trvá.

K bodu 3f) březnové schůze:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu Mgr. Petry Vráblikové ohledně projednávání vládního návrhu novely AML zákona. Představenstvo ukládá Sekci pro insolvenční právo ČAK, aby sjednala schůzku zástupců této sekce se zástupci Ministerstva spravedlnosti.

Tuto schůzku iniciovalo MSp. Představenstvo ukládá předsedovi a tajemníkovi, aby věc projednali s Mgr. Vráblikovou a podali informaci na příští schůzi představenstva.

K bodu 5a) březnové schůze:

JUDr. Bányaiová předložila návrh revidovaných pravidel Dalšího vzdělávání advokátů (DVA). Po diskusi a připomínkách jednotlivých členů představenstva budou pravidla upravena tak, aby reflektovala náročnost jednotlivých forem odborného vzdělávání a poté předložena na příští schůzi představenstva.

Úkol trvá. Kromě úpravy pravidel DVA se řeší i rozšíření bonusů za absolvování projektu, proto materiál bude předložen na schůzi představenstva v září.

K bodu 5c) březnové schůze:

Po diskusi, v níž zazněly argumenty týkající se Studentské právní poradny, bylo projednání tohoto bodu odloženo na dubnovou schůzi představenstva s tím, že budou opatřeny potřebné podklady a informace z Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci ke Studentské právní poradně.

Úkol trvá. JUDr. Plachká informovala, že v současné době probíhá komunikace s Univerzitou Palackého v Olomouci (UPOL). Jakmile budou připraveny podklady, budou předloženy představenstvu.

K bodu 7a) březnové schůze:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí stanovisko Výboru pro advokátní etiku ČAK k dopisu místopředsedy Vrchního soudu v Praze pro trestní úsek z 9. února 2023 a pověřuje předsedu, aby v jeho intencích zaslal místopředsedovi Vrchního soudu v Praze odpověď.

Stanovisko Výboru pro advokátní etiku bylo spolu s dopisem předloženo Sekci pro advokátní právo, která k němu přijala souhlasné stanovisko. Stanovisko Komory bude následně odesláno místopředsedovi Vrchního soudu v Praze.

Úkol splněn, stanovisko bylo odesláno.

K bodu 7c) březnové schůze:

Předseda kárné komise předložil analýzu nákladů na kárné řízení s návrhem na zvýšení náhrady nákladů kárného řízení na 10 000 Kč nebo 12 000 Kč, v obou variantách zvýšené o 2000 Kč, je-li v kárném řízení přibrán znalec.

Věc byla na programu dnešního jednání pod bodem 8d). Její projednání bylo následně odloženo.

K bodu 2c) dubnové schůze:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje předsedu České advokátní komory, aby prezidentu republiky doporučil ke jmenování soudkyní/soudcem Ústavního soudu tyto osoby (v abecedním pořadí):

JUDr. Petr Bříza, Ph.D., LL.M., advokát, ev. č. ČAK 13667,

JUDr. Monika Novotná, advokátka, ev. č. ČAK 03968,

JUDr. Irena Schejbalová, advokátka, ev. č. ČAK 04980.

Úkol splněn.

K bodu 2b) dubnové schůze:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje návrh postupu ve věci advokátních úschov a ukládá odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby připravil novelu usnesení o provádění úschov peněz, cenných papírů nebo jiného majetku klienta advokátem, která by zakotvila povinnosti advokáta v rámci 1. etapy schváleného postupu.

Věc je na programu dnešního jednání pod bodem 2b).

Představenstvo České advokátní komory ukládá IT oddělení ČAK, aby ve spolupráci s odborem vnější a vnitřní legislativy ČAK připravil detailní podmínky 2. etapy postupu a předložil návrh na zajištění její realizace.

Úkol trvá.

Představenstvo České advokátní komory ukládá předsedovi, aby následně smluvně zajistil spolupráci Komory s jednotlivými bankami ve věci advokátních úschov.

Úkol trvá.

K bodu 3a) dubnové schůze:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí stanovisko Sekce pro advokátní právo ČAK k dopisu místopředsedy Vrchního soudu v Praze pro trestní úsek z 9. února 2023 a pověřuje předsedu, aby v intencích stanovisek Výboru pro advokátní etiku ČAK a sekce pro advokátní právo ČAK zaslal místopředsedovi Vrchního soudu v Praze odpověď.

Úkol splněn.

K bodu 3b) dubnové schůze:

Představenstvo České advokátní komory ukládá odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby uplatnil v legislativním procesu připomínky k návrhu zákona o nevýkonných úvěrech uvedené v zápisu ze zasedání sekce pro insolvenční právo ČAK z 29. března 2023.

Úkol splněn.

Představenstvo České advokátní komory ukládá Odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby návrh novely zákona o soudních exekutorech poslal k projednání Sekci pro právo soukromé ČAK a Sekci pro insolvenční právo ČAK.

Úkol splněn.

K bodu 5b) dubnové schůze:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí, aby se Česká advokátní komora přihlásila jako zájemce o pořádání výroční konference IBA v roce 2026 v Praze a ukládá Odboru mezinárodních vztahů ČAK, aby tuto přihlášku připravil.

Úkol trvá.

K bodu 6e) dubnové schůze:

Představenstvo České advokátní komory ukládá Výboru pro advokátní etiku České advokátní komory, aby na květnovou schůzi představenstva připravil podkladový materiál k tomuto tématu „Meze loajality advokáta k advokátnímu stavu“.

Dle sdělení JUDr. Petra Svobody bude materiál projednán na příštím jednání Výboru pro advokátní etiku a předložen na říjnové schůzi představenstva.

K bodu 6i) dubnové schůze:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí, aby Česká advokátní komora přistoupila jako vedlejší účastník do řízení před Ústavním soudem vedeného pod sp. zn. IV. ÚS 662/23. Představenstvo České advokátní komory ukládá tajemníkovi, aby ve spolupráci s Mgr. Lukášem Trojanem připravil příslušné podání Ústavnímu soudu.

Úkol splněn.

2) Priority

2a) Zpráva předsedy ČAK o činnosti od předchozí schůze představenstva

Předseda informoval o těchto nejdůležitějších událostech a jednáních, kterých se zúčastnil od minulé schůze představenstva:

Setkání premiéra se zástupci profesních komor 13. dubna 2023: Hlavním tématem byla důchodová reforma a odvody osob samostatně výdělečně činných na sociální pojištění. K této problematice zaslaly profesní komory premiérovi společné stanovisko, které je k dispozici v příloze na konci tohoto zápisu.

Jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí 25. dubna 2023: Předmětem jednání byl též návrh zákona o lobbování, kde ČAK obhajovala výjimku, kterou uplatnila v rámci mezirezortního připomínkového řízení, aby se samosprávné komory nemusely registrovat jako lobbistická organizace.

Společné jednání ústavně-právních výborů Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR v Kroměříži 25. a 26. dubna 2023, na němž byl projednáván návrh nového trestního řádu.

Kulatý stůl nejvýznamnějších osobností slovenské justice (27. dubna 2023), který organizovala Slovenská advokátní komora u příležitosti 33. výročí nezávislé a svobodné advokacie na Slovensku. Na závěr jednání bylo přijato společné komuniké, které je k dispozici na konci tohoto zápisu.

Průběžná jednání na téma advokátních úschov – projednání možností nastavení systému bankovních úschov tak, aby nedocházelo ke zpronevěrám a příprava specifického řešení pro ČAK týkající se elektronické knihy úschov.

Advokátní sliby v Betlémské kapli 5. května 2023, kde se historicky konaly poprvé a vzhledem k pozitivním ohlasům a dobré zkušenosti zřejmě nikoli naposledy.

2b) Advokátní úschovy – fáze 1 (novela usnesení o úschovách)

Předseda stručně uvedl navrhovanou změnu stavovského předpisu, zmínil podstatné důvody, které vedly ke zpracování této novely, přičemž jde o první krok ke zvýšení bezpečnosti

advokátních úschov, který umožní, aby všechny osoby zúčastněné na advokátní úschově měly průběžně aktuální přehled o pohybech na účtu advokátní úschovy. Tento typ úschovy bude advokát povinen účastníkům smlouvy o advokátní úschově nabídnout a budou-li tento typ úschovy chtít, bude advokát povinen zajistit, aby jim banka zasílala informace o pohybech a zůstatku na účtu advokátní úschovy. Souhlas, aby banka tyto informace zasílala, nebude smět advokát během trvání úschovy zrušit.

Po diskusi, při níž nezazněly protinávrhy, předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje usnesení, jímž se mění usnesení představenstva České advokátní komory č. 7/2004 Věstníku, o provádění úschov peněz, cenných papírů nebo jiného majetku klienta advokátem, ve znění pozdějších předpisů, a pověřuje Odbor vnější a vnitřní legislativy České advokátní komory jeho publikací ve Věstníku České advokátní komory.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 437-05/2023** v navrženém znění.

2c) Novela zákona o advokacii – stanovisko MSp

Předseda s odkazem na podkladový materiál zdůraznil některé připomínky Ministerstva spravedlnosti k návrhu novely zákona o advokacii. V rámci diskuse se přítomní vyjadřovali k některým novelizačním bodům, zejména k navrhované úpravě ochrany důvěrnosti informací a k možnosti poskytnout právní služby při kolizi zájmů, pokud s tím dotčené osoby vysloví souhlas.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí připomínky Ministerstva spravedlnosti k návrhu novely zákona o advokacii a pověřuje pracovní skupinu, aby je projednala a vypořádala se zástupci Ministerstva spravedlnosti.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 438-05/2023** v navrženém znění.

2d) Připomínkové řízení k návrhu novely advokátního tarifu

Předseda odkázal na písemné podkladové materiály obsahující připomínky, které jednotlivá připomínková místa uplatnila k návrhu novely advokátního tarifu.

Poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere informaci na vědomí a pověřuje předsedu, aby společně s tajemníkem, JUDr. Novotnou, Mgr. Trojanem a JUDr. Justoněm pokračoval v jednáních se zástupci Ministerstva spravedlnosti a zástupci připomínkových míst za účelem vypořádání jejich zásadních připomínek.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 439-05/2023** v navrženém znění.

2e) Návrh na vstup ČAK do řízení před ESLP – odpověď ESLP

Tajemník shrnul obsah přípisu Evropského soudu pro lidská práva z 5. května 2023, jímž ESLP vyhověl žádosti ČAK o umožnění intervenovat v postavení třetí strany v řízení o stížnosti ve věci č. 24966/16 UniLegal advokátní kancelář, s. r. o. proti České republice. Mgr. Trojan doporučil, aby stanovisko Komory připravil JUDr. Petr Svoboda, který Komoru zastupuje v řízeních o nahrazení souhlasu zástupce Komory při prohlídkách u advokátů.

Po krátké diskusi předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje tajemníka a Mgr. Lukáše Trojana, aby uložili JUDr. Petru Svobodovi vypracování stanoviska Komory v řízení ESLP o stížnosti ve věci č. 24966/16 v českém jazyce tak, aby byla do 30. května 2023 zpracována k odeslání v jednom z jednacích jazyků soudu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 440-05/2023** v navrženém znění.

3) Legislativa

3a) Vinklaření – problematika odborových organizací

Představenstvo projednalo otázku zastupování účastníků řízení odborovými organizacemi. De lege ferenda se ČAK pokusí o úpravu obdobné právní úpravy, jakou obsahuje § 20 odst. 2 insolvenčního zákona, kdy odborová organizace může v insolvenčním řízení a incidenčních sporech zastupovat dlužníkovu zaměstnance pouze tehdy, jde-li o uplatňování jeho pracovněprávních pohledávek.

3b) Monitoring evropské legislativy

Předseda odkázal na Pravidla monitoringu právních předpisů na evropské úrovni, která jsou v podkladových materiálech této schůze. Tento materiál, který na zadání představenstva vypracoval LO ve spolupráci s odborem MEZ, podrobně uvádí, jakým způsobem v rámci Komory probíhá monitoring uvedených předpisů.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí Pravidla monitoringu právních předpisů na evropské úrovni v rámci ČAK.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 441-05/2023** v navrženém znění.

3c) Informace o legislativním procesu

Předseda s odkazem na písemný podkladový materiál navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci Odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK o legislativním procesu k 3. květnu 2023.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 442-05/2023** v navrženém znění.

4) IT

4a) Návrh na pověření JUDr. Maisnera projednat a identifikovat možnou spolupráci ČAK a SAK na poli IT, vč. digitalizace sněmu, elektronizace agend, stanovení pravidel a regulaci v oblasti poskytování právních služeb on-line

JUDr. Maisner informoval o svém jednání se zástupci Slovenské advokátní komory, z něhož vyplynul oboustranný zájem o spolupráci v oblasti IT.

Po krátké diskusi předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje místopředsedu JUDr. Martina Maisnera stykem, jednáním a aktivní spoluprací se Slovenskou advokátní komorou v oblasti výměny

zkušeností v IT, digitalizace sněmu a elektronizací agend ČAK a vytváření pravidel regulace či doporučení v této oblasti.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 443-05/2023** v navrženém znění.

4b) Informace o přípravě stanoviska k využívání AI při poskytování právních služeb

JUDr. Maisner informoval o jednání Sekce pro IT a GDPR 9. května 2023, jehož předmětem byla diskuse o výkladovém stanovisku představenstva k poskytování právních služeb on-line ve světle případů využívání umělé inteligence (AI) při poskytování právních služeb.

Poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí, že výkladové stanovisko z r. 2019 se nemění, nicméně Sekce pro IT a GDPR zahájila práce na přípravě stanoviska k využívání AI při poskytování právních služeb, které bude předloženo představenstvu, jakmile bude finalizováno.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 444-05/2023** v navrženém znění.

4c) Informace o nových trendech ve vinklaření v oblasti IT a v souvislosti s AI

JUDr. Maisner informoval o nových trendech, zejména dvou základních směrech, kterými se ubírá poskytování právních služeb s použitím AI. Jde jednak o poradenské firmy, které oficiálně nabízejí služby v oblasti IT, nicméně de facto zpracovávají smlouvy a poskytují právní poradenství skryté pod poradenstvím obecným. Druhou oblastí je inzerce a využití AI v rámci poskytování právních porad advokáty.

Po obsáhlé diskusi předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu JUDr. Maisnera o sledovaném vývoji poskytování právních služeb s použitím AI, o způsobu, jakým se tím dále bude zabývat Sekce pro IT a GDPR, jakým způsobem bude představenstvo informovat a event. činit další kroky v rámci ČAK.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 445-05/2023** v navrženém znění.

4d) Informace o novelizaci výkladového stanoviska k poskytování právních služeb on-line v souvislosti s problematikou AI

JUDr. Maisner odkázal na diskusi k bodu 4b), v jejímž rámci byla projednána i novelizace výkladového stanoviska představenstva k poskytování právních služeb on-line a navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci o probíhajících pracích při přípravě stanoviska souvisejícího s problematikou využití umělé inteligence v právních službách. Představenstvo ukládá Sekci pro IT a GDPR, aby připravila podnět pro kontrolní radu, aby se zabývala veřejně nabízenými službami právního poradenství pomocí umělé inteligence a aby na příští schůzi představenstva 19. června 2023 připravila základní rozbor stávajícího stavu a doporučení. Představenstvo ukládá JUDr. Maisnerovi, aby vypracoval návrh usnesení k přijetí per rollam ohledně poskytování právních informací robotem provozovaným advokátem za úplatu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 446-05/2023** v navrženém znění.

4e) Informace o novelizaci doporučeného bezpečnostního standardu v IT

JUDr. Maisner informoval, že Sekce pro IT a GDPR aktualizovala, v souladu s vývojem IT, doporučení ČAK pro bezpečnost v informačních a komunikačních technologiích („ICT“) přijaté v roce 2019. Jedná se o bezpečnostní standard, resp. bezpečnostní minimum, které by měli advokáti při své práci s ICT dodržovat.

Po diskusi předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje nové znění Doporučení ČAK advokátům pro bezpečnost v oblasti informačních a komunikačních technologiích (ICT) a ukládá tajemníkovi, aby zajistil zaslání tohoto doporučení do datových schránek všech advokátů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti:

Zdrželi se: 2

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 447-05/2023** v navrženém znění.

4f) Stanovisko ČAK k analýze variant videokonferenčního jednání

JUDr. Maisner informoval, že v souvislosti s přípravou legislativního procesu požádalo MSp ČAK o stanovisko k analýze MSp o variantách možností konání on-line (videokonferenčních) soudních jednání. Stanovisko, které vypracoval zejména JUDr. Jiří Novák, jenž se touto problematikou dlouhodobě zabývá i z pozice předsedy IT výboru CCBE, bylo zasláno v požadovaném termínu MSp. S ohledem na fakt, že stanovisko bylo nutno odeslat před jednáním představenstva, JUDr. Maisner navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí Stanovisko ČAK k analýze variant videokonferenčního jednání, které bylo zasláno v dubnu 2023 Ministerstvu spravedlnosti.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 11

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 448-05/2023** v navrženém znění.

5) Matrika

5a) Vývoj počtu advokátů a advokátních koncipientů v jednotlivých regionech ČR za období od r. 2018 do r. 2022

Mgr. Trojan seznámil představenstvo s vypracovanou statistikou, z níž je patrné, že v některých regionech dlouhodobě ubývá nejen advokátů, ale zejména koncipientů.

Po rozsáhlé diskusi k řadě položek statistiky předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí materiál Vývoj počtu advokátů a advokátních koncipientů v letech 2018-2022 podle regionů ve vztahu k soudním obvodům, který je přílohou na konci tohoto zápisu.

Představenstvo ukládá Mgr. Trojanovi, aby v součinnosti s odborem matriky ČAK nechal zpracovat predikci ohrožení dostupnosti právních služeb v jednotlivých regionech při pokračujícím trendu klesání počtu advokátních koncipientů / advokátů v regionech.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 11

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 449-05/2023** v navrženém znění.

6) Odbor výchovy a vzdělávání (JUDr. Bányaiová, JUDr. Brückler, Ing. Matoušková)

6a) Zpráva o vzdělávacích akcích pro advokátní koncipienty a advokáty za duben 2023

Předseda s odkazem na písemný podkladový materiál navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere zprávu o vzdělávacích akcích za duben 2023 na vědomí.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 11

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 450-05/2023** v navrženém znění.

6b) Zpráva o organizaci advokátních zkoušek v březnu a dubnu 2023

Předseda s odkazem na písemný podkladový materiál navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere zprávu o organizaci advokátních zkoušek v březnu a dubnu 2023 na vědomí.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 11

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 451-05/2023** v navrženém znění.

7) Mezinárodní odbor (MEZ) – (JUDr. Maisner, Mgr. Vojířová)

7a) Bar Leaders meeting – informace k jednání

Mgr. Lenka Vojířová, pověřená vedením odboru MEZ, informovala o organizaci a programu zítřejšího jednání představenstva s představiteli zahraničních advokátních komor, kteří se jako hosté zúčastní galavečera Právník roku.

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informace o organizaci a programu jednání představenstva s představiteli zahraničních advokátních komor 12. května 2023.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 11

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 452-05/2023** v navrženém znění.

7b) Návrh na udělení vyznamenání Řádu české advokacie Ranku Pelicarićovi

Tajemník předložil návrh na udělení vyznamenání Řádu české advokacie chorvatskému advokátovi Ranku Pelicarićovi, bývalému předsedovi Chorvatské advokátní komory a bývalému prezidentovi CCBE, jenž s ČAK dlouhodobě udržuje velmi přátelské vztahy a na mezinárodním poli s ČAK intenzivně spolupracuje.

Poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory projednalo předložený návrh a rozhodlo o udělení vyznamenání Řádu české advokacie panu Ranku Pelicarićovi. Řád české advokacie bude Ranku Pelicarićovi udělen na slavnostním galavečeru Právník roku dne 12. 5. 2023.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 453-05/2023** v navrženém znění.

7c) Mezinárodní konference European Circuit v Praze

Projednání věci se odkládá do doby, než bude známa výše částky poplatku hrazeného za řečníky ČAK.

7d) Schválení nových členů pracovní skupiny pro cizinecké právo

JUDr. Monika Novotná navrhla jmenovat do pracovní skupiny ČAK pro cizinecké právo JUDr. Thomase Britze. Předseda této skupiny Mgr. Miroslav Krutina dále navrhuje jmenovat Mgr. Jakuba Gutha.

Poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory jmenuje novými členy pracovní skupiny ČAK pro cizinecké právo JUDr. Thomase Britze, advokáta, ev. č. 11872 a Mgr. Jakuba Gutha, advokáta, ev. č. 18610.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 454-05/2023** v navrženém znění.

7e) Zahraniční úprava advokátního vzdělávání

JUDr. Bányaiová informovala o účasti na dvoudenním jednání k evropskému projektu LITEL, jehož je ČAK partnerem jako instituce zajišťující vzdělávání advokátních koncipientů. Získané informace týkající se zahraničních úprav vzdělávání koncipientů jsou shrnuty ve zprávě, kterou předkládá představenstvu, přičemž některé jsou velmi podnětné. Podrobněji informovala o propracovaném systému e-learningu britské ICCA, která školí budoucí advokáty (barristery).

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí předloženou zprávu Zahraniční úprava advokátního vzdělávání a pověřuje JUDr. Bányaiovou, aby si vyžádala více informací o možnostech e-learningového vzdělávání od společnosti ICCA jako inspiraci pro možnou aktivitu v ČR.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 455-05/2023** v navrženém znění.

7f) Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně za duben 2023 a Aktuality EU

Předseda odkázal na příložené zprávy, které jsou k dispozici na konci tohoto usnesení a poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí shrnutí činnosti bruselské zástupkyně za duben 2023 a Aktuality EU.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 456-05/2023** v navrženém znění.

8) Různé

8a) Dohody o vině a trestu – metodika NSZ k postupu státních zástupců

Vzhledem k tomu, že tento dokument bude Sekce pro právo trestní ČAK projednávat 18. května 2023, představenstvo projednání tohoto bodu odkládá.

8b) Publikace stanoviska ČAK ke jmenování soudců ÚS

JUDr. Žižlavský informoval, že ke způsobu jmenování soudců Ústavního soudu byl s ním a Mgr. Trojanem natočen rozhovor. Po diskusi navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje Odbor vnějších vztahů ČAK, aby rozhovor se členy představenstva na téma jmenování soudců Ústavního soudu a) publikoval v advokátních médiích a b) poskytl jej dalším médiím.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 457-05/2023** v navrženém znění.

8c) Memorandum o součinnosti mezi státními zástupci a obhájci – vyhodnocení spolupráce

JUDr. Sokol seznámil představenstvo s výsledky Vyhodnocení spolupráce mezi státními zástupci a obhájci zaslané Nejvyšším státním zástupcem v únoru t.r. a navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory vzalo na vědomí materiál NSZ nazvaný Vyhodnocení spolupráce mezi státními zástupci a obhájci předložený Nejvyšším státním zástupcem ze dne 21. 2. 2023. Vyhodnocení se zabývá spoluprací státních zástupců a obhájců ve věcech tzv. odklonů a dohod o vině a trestu, k níž základ položilo Memorandum o součinnosti mezi NSZ a ČAK ze dne 7. 12. 2018 (dále jen Vyhodnocení a Memorandum). Představenstvo České advokátní komory na základě svých vlastních poznatků i na základě vyhodnocení i nadále pozitivně hodnotí uvedenou spolupráci i způsob, jakým je jeho obsah realizován ze strany státních zástupců a obhájců. Představenstvo České advokátní komory rozhodně podporuje další spolupráci mezi státními zástupci a obhájci, zejména na regionální úrovni, tak, jak jí zmiňuje Vyhodnocení.

Představenstvo České advokátní komory hodnotí pozitivně fakt, že ze strany vedoucích státních zástupců z jednotlivých částí ČR nebyly zjištěny žádné zásadní problémy vyžadující řešení na celorepublikové úrovni (miněno obecně i z hlediska obsahu a realizace Memoranda) a souhlasí i s tím, že zákon číslo 333/2020 Sb. přinesl mnoho pozitivních změn, což samo o sobě předpokládá další míru spolupráce mezi státním zástupcem a obhájcem.

Představenstvo České advokátní komory vzalo na vědomí, že dne 18. 5. 2023 proběhne jednání poradního orgánu představenstva České advokátní komory, Sekce pro právo trestní, jehož hlavním bodem je obsah Memoranda a z toho plynoucí otázka, do jaké míry je souladné

s trestním řádem případné uzavírání dohod o vině a trestu již v počátečních stádiích trestního řízení, tedy nikoliv po podání obžaloby či před samotným závěrem hlavního líčení. Představenstvo nechce ve svém stanovisku předbíhat závěrům tohoto jednání, z něhož by mělo vyplynout doporučení pro závěr představenstva České advokátní komory k Memorandu, které bude veřejně prezentováno.

V předpokládaném stanovisku České advokátní komory k uvedenému problému pak bude znovu připomenuta potřeba příslušné aktivity obhajoby a zvažování možnosti dohody o vině a trestu u každého případů obhajoby.

Představenstvo advokátní komory vzalo na vědomí i žádost Vrchního státního zastupitelství v Praze, které položilo otázku, zda by předmětem plánovaného jednání mezi NSZ a ČAK měla být otázka, kde Česká advokátní komora sama vidí hranice etického chování, respektive zda vůbec existuje nějaké prohlášení advokáta v rámci obhajoby, které by Česká advokátní komora posoudila jako neetické, a zda by nebylo možné obecněji vymezit, na jaká typová jednání advokátů je tedy ze strany státních zástupců vůbec vhodné ČAK upozorňovat.

Představenstvo České advokátní komory si je vědomo naprosté nezbytnosti toho, aby advokáti respektovali své zákonné povinnosti včetně povinností vyplývajících z etického kodexu. Je připraveno zabývat se poukazy na případné neetické chování jako obecnějšího problému, ovšem především musí konstatovat, že v rámci vyhodnocení je tento problém zmíněn pouze ve stanovisku VSZ v Praze. Zejména ale vnímá představenstvo ČAK limitovanost své role při eventuálním řešení konkrétních problémů, neboť přezkum jednání advokátů jako obhájců, případně advokátů obecně navenek, je výsostným právem Kontrolní rady České advokátní komory a následně, pokud ta dospěje k závěru, že mohlo dojít k porušení povinnosti advokáta a je podána kárná žaloba, jde o výsostné právo příslušného kárného senátu rozhodnout o tom, zda k takovému porušení došlo. Česká advokátní komora připomíná, že její Kontrolní rada i členové kárných senátů jsou voleni nejvyšším orgánem České advokátní komory a z povahy své činnosti jsou nezávislí ve svém rozhodování na jakémkoliv stanovisku České advokátní komory, pokud by snad nemělo být formulováno jako změna etického kodexu. Pro takovýto postup zatím nebyly shledány žádné důvody.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 458-05/2023** v navrženém znění.

8d) Podnět České bankovní asociace Nejvyššímu soudu ke sjednocení judikatury ve věci elektronického právního jednání

Mgr. Korbela seznámil představenstvo s podnětem České bankovní asociace, který reaguje na přetrvávající výkladové a aplikační nejasnosti elektronického podepisování dokumentů s využitím nejnižší úrovně elektronického podpisu, tzv. prostého elektronického podpisu, kdy

část odborné veřejnosti dovozuje neplatnost, a to dokonce absolutní, písemného právního jednání v elektronické podobě bez vyšší úrovně elektronického podpisu. Po projednání věci předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory se po projednání představenstvem dne 11. 5. 2023 připojuje k podnětu České bankovní asociace č.j. 52/O/2023 ze dne 24. 4. 2023 Nejvyššímu soudu k zaujetí sjednocujícího stanoviska NS ve věci elektronického právního jednání podle § 21 zákona č. 6/2022 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů. Odboru vnějších vztahů se ukládá, aby tuto věc zveřejnili.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 11

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 459-05/2023** v navrženém znění.

8e) Fotbalový turnaj The Nations Cup by Mundiavocat – žádost o příspěvek

JUDr. Miketa informoval o chystaném fotbalovém turnaji The Nations Cup by Mundiavocat, kterého se účastní advokáti ze 60 zemí světa, přičemž organizátoři české výpravy požádali ČAK o příspěvek pro 22 hráčů – advokátů.

Po diskusi k výši příspěvku předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory rozhodlo o poskytnutí příspěvku Komory na fotbalový turnaj The Nations cup by Mundiavocat každému účastníkovi – advokátovi, který reprezentuje Českou advokátní komoru, ve výši 8.000 Kč. Představenstvo ukládá účastníkům a Odboru vnějších vztahů ČAK náležitě informovat o průběhu turnaje.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 5

Proti: 2

Zdrželi se: 4

Předseda konstatoval, že navržené usnesení nebylo přijato.

JUDr. Trubač poté navrhl, aby představenstvo přijalo usnesení v tomto znění:

Představenstvo České advokátní komory rozhodlo o poskytnutí příspěvku Komory na fotbalový turnaj The Nations Cup by Mundiavocat každému účastníkovi – advokátovi, který reprezentuje Českou advokátní komoru, ve výši 5.000 Kč. Představenstvo ukládá účastníkům a Odboru vnějších vztahů ČAK náležitě informovat o průběhu turnaje.

Pro: 8

Proti: 1

Zdrželi se: 2

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 460-05/2023** ve znění navrženém JUDr. Trubačem.

8f) Obrazové zpracování Ústavy a Listiny základních práv a svobod (LZPS)

JUDr. Bányaiová informovala o žádosti o finanční příspěvek na vydání obrazového zpracování Ústavy a LZPS. Po projednání věci a seznámení s některými ilustracemi představenstvo pověřuje JUDr. Bányaiovou, aby nejprve projednala možnosti účasti ČAK na vydání obrazové publikace

8g) Návrh na jmenování nového člena Sekce pro právo trestní

JUDr. Sokol přednesl svůj návrh na jmenování JUDr. Filipa Svobody novým členem Sekce pro právo trestní.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory jmenuje JUDr. Filipa Svobodu, advokáta ev. č. 11480, členem Sekce pro právo trestní ČAK.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 10

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 461-05/2023** v navrženém znění.

Poté, v 17.50 hodin, předseda květnovou schůzi představenstva ukončil a poděkoval přítomným za účast.

Zapsala: Mgr. Lenka Vobořilová

Správnost zápisu ověřil: JUDr. Petr Čáp, tajemník ČAK

Vážený pane předsedo vlády,

dovolujeme si Vás, jakožto zástupci samosprávných profesních komor, oslovit ve věci zvažovaného navyšování odvodů osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) na sociální pojištění. Jde o stěžejní téma, které jsme zamýšleli diskutovat na plánovaném společném setkání dne 1. 3. 2023, které však muselo být v důsledku pokračování schůze Poslanecké sněmovny zrušeno. Proto si dovolujeme oslovit Vás tímto způsobem. Byť konkrétní obrysy reformy vláda prozatím veřejně nepředstavila, z jednotlivých zpráv z médií lze usuzovat, že vláda zvažuje určitým způsobem zvýšit celkový objem pojistného u OSVČ tak, aby došlo k přiblížení odvodů s osobami v zaměstnaneckém poměru, přičemž by se mělo jednat o zvýšení vyměřovacího základu jak pro odvod minimálního pojistného, tak pro odvod pojistného obecně.

Profesní komory sdružují desítky tisíc vysoce kvalifikovaných profesionálů vykonávajících jednotlivé regulované profese. V drtivé většině přitom poskytují své služby jako OSVČ, mnozí z nich mají zaměstnance. Máme proto velmi dobrý přehled o tom, jaké dopady by zamýšlená změna přinesla na oblast samosprávných profesí, potažmo na všechny OSVČ jako takové. Ačkoli prozatím nemůžeme diskutovat nad konkrétními čísly, vycházíme z toho, že pokud by vláda přistoupila k navýšení minimálního vyměřovacího základu, došlo by nutně k několikanásobnému nárůstu minimálního ročního pojistného na sociální pojištění. Bez ohledu na přesné znění případného návrhu máme za to, že by se takovéto navýšení odvodů mohlo zcela zásadně dotknout zejména těch členů profesních komor, kteří jsou činní v regionech, kde plní nezastupitelnou roli, pokud jde o dostupnost daných kvalifikovaných služeb pro občany zde žijící. Je potřeba si uvědomit, že právní úprava většiny regulovaných profesí je založená na přípravné praxi, kterou kandidáti na danou profesi musí absolvovat v rámci pracovního poměru ke členům profesních komor (typicky notáři, advokáti, exekutoři, ale též praktičtí lékaři atd.). Náklady OSVČ na mzdu těchto, ale i dalších zaměstnanců jsou přitom výdajem, jenž slouží k dosažení a udržení zisku dle zákona o daních z příjmů. Zvýšení pojistného na sociální zabezpečení u OSVČ by však mohlo snadno vést k tomu, že tyto osoby nebudou mít dostatek prostředků pro zaměstnávání zaměstnanců, pořizování a údržbu technologií, které ke své činnosti potřebují, nájemné a energie, čímž může velmi snadno dojít k narušení přípravy kandidátů a ohrožení fungování jednotlivých profesí. Ve svých důsledcích by tak mohlo dojít k zásadnímu nežádoucímu uzavírání odborných praxí zejména mimo velká města, což je trend, kterému profesní komory chtějí aktivně bránit.

Je sice pravdou, že na rozdíl od OSVČ hradí zaměstnanec sociální pojištění z celé své mzdy, ovšem jeho odvody činí 6,5 % u sociálního pojištění (a 4,5 % u zdravotního pojištění) s tím, že zaměstnavatel hradí celé zbývající odvody v celkové výši 34 %. Navíc je nutné si uvědomit, že zatímco zaměstnanec pojistné odvede jen z vyplacené mzdy či platu, OSVČ tak musí učinit, i když neměla vůbec žádný příjem. Není tedy pravdou, že by se navýšením odvodů u OSVČ narovnávaly nerovnosti mezi odvody OSVČ a zaměstnanců. Ostatně rozdíly mezi OSVČ a zaměstnanci jsou strukturální a nelze tudíž vzájemně porovnávat celkové odvody v absolutních číslech. OSVČ vykonává svou činnost svým jménem a na svou odpovědnost, musí se tedy sama o sebe plně postarat, najít si zakázky, vymáhat pohledávky, nést veškeré materiální náklady nezbytné k řádnému výkonu podnikatelské činnosti atd. Na rozdíl od zaměstnance nepoživá žádné ochrany, kterou zaměstnanci garantuje zákoník práce; zaměstnanec tak má oproti OSVČ ve všech ohledech

vyšší míru hospodářské jistoty. OSVČ si musí zajistit veškeré prostředky pro výkon své podnikatelské činnosti (např. nájem prostorů, materiál, dopravu, účetní a daňové služby), zatímco pro zaměstnance žádné náklady nevznikají, neboť toto má povinnost zajistit zaměstnavatel. OSVČ nemá nárok na odstupné a nemá výpovědní lhůtu, zatímco při problémech zaměstnavatele mají zaměstnanci nárok na odstupné, a navíc jim běží výpovědní doba. OSVČ tak může skončit ze dne na den bez práce a bez příjmů. Při zavinění škody z nedbalosti činí náhrada škody ze strany zaměstnance maximálně 4,5násobek jeho průměrného měsíčního výdělku, zatímco OSVČ je povinna hradit škodu v plné výši, přičemž za své závazky ručí celým svým majetkem. OSVČ, která se dobrovolně přihlásila k nemocenskému pojištění, nemá prvních 14 dnů nárok na nemocenskou, zatímco zaměstnanci mají těchto prvních 14 dnů nemoci plně hrazené. OSVČ nemá, na rozdíl od zaměstnance, proplacenou dovolenou. OSVČ nemá nárok na ošetrovné, a to ani když se dobrovolně přihlásila k nemocenskému pojištění.

Zvýšení pojistného u OSVČ by ovlivnilo i zvýšení první hranice paušální daně, a tím by došlo k výraznému snížení atraktivity tohoto instrumentu. Násobné zvýšení pojistného na sociální zabezpečení by mohlo vést až k likvidaci drobných podnikatelů.

Problém vnímáme i u navýšení celkového vyměřovacího základu pro odvody sociálního pojištění, který dnes činí 50 % rozdílu mezi příjmy a výdaji. Úvahy o navýšení vyměřovacího základu na 100 % rozdílu mezi příjmy a výdaji by ve svých důsledcích znamenaly skokový 100% nárůst odvodů. Toto opatření by zcela zásadně dopadlo na OSVČ s větším množstvím zaměstnanců (např. některé právnické profese, které neuplatňují paušální daň), a to opět na ty, které působí v ekonomicky slabších regionech s vyšší nezaměstnaností. Už dnes jsou u těchto regulovaných profesí potíže se zajištěním dosažitelnosti jejich služeb, a tedy s udržení osob s vyšším vzděláním v okrajových regionech. Některé komory musí tuto situaci řešit tím, že poskytují finanční prostředky na zahájení či udržení praxe v dotčených regionech, jinak by dostupnost služeb v regionech, zejména pro starší občany, nebyla možná (např. pozůstalostní řízení). U jiných regulovaných profesí tyto finanční prostředky poskytují např. obce. Jak již bylo řečeno, výchova další generace je důležitá nejen z důvodu zajištění dostupnosti služeb, ale také z důvodů, že v ekonomicky slabších regionech zůstanou i lidé s vyšším vzděláním. Vznikne-li tlak na OSVČ, které jsou členy profesních komor, odejdou zejména z příhraničních oblastí další vzdělaní lidé a povede to v daných místech k dalšímu zhoršení dlouhodobě systémově neřešené situace.

Vážený pane předsedo vlády, rádi bychom v této záležitosti navázali s vládou aktivní dialog, aby mohly být zhodnoceny všechny aspekty plánované změny. Ačkoli předpokládáme, že vláda bude pracovat s důkladnou právní, ekonomickou i sociálně-demografickou analýzou, jsme připraveni poskytnout vlastní přehled dopadů plánované regulace.

Komora daňových poradců

Česká stomatologická komora

Česká lékárnická komora

Česká advokátní komora

Exekutorská komora

Česká komora architektů

Komora auditorů ČR

Česká lékařská komora

Komora veterinárních lékařů ČR

Notářská komora ČR

Komora patentových zástupců ČR

**Česká komora autorizovaných inženýrů
a techniků činných ve výstavbě**

SPOLOČNÉ KOMUNIKÉ

z okrúhleho stola najvyšších predstaviteľov slovenskej justície pri príležitosti 33. výročia slobodnej a nezávislej advokácie

Bratislava 27. apríla 2023 – Slovenská advokátska komora dnes oslavuje 33. výročie prijatia prvého ponovembrového zákona o advokácii, ktorým sa na Slovensku obnovil výkon slobodnej a nezávislej advokácie. SAK pri tejto príležitosti pozvala najvýznamnejšie osobnosti slovenskej justície na odborné diskusné podujatie – okrúhly stôl k aktuálnym témam slovenskej advokácie a právneho štátu.

Pozvanie prijali predstavitelia najdôležitejších justičných organizácií: *predseda Ústavného súdu SR Ivan Fiačan, minister spravodlivosti SR Viliam Karas, predseda Najvyššieho súdu SR Ján Šikuta, podpredsedníčka Najvyššieho súdu SR Andrea Moravčíková, generálny prokurátor Maroš Žilinka, verejný ochranca práv Róbert Dobrovodský a predsedníčka senátu Najvyššieho správneho súdu SR Kristína Babiaková. Na podujatí sa zúčastnili aj predseda Českej advokátskej komory Robert Němec a podpredseda Martin Maisner.*

Hlavným cieľom okrúhleho stola bolo vedenie otvorenej odbornej diskusie o úlohách slobodnej advokácie v kontexte aktuálnych výziev ochrany právneho štátu a základných práv, a najmä možnosť vnímať pohľady najvyšších predstaviteľov justície na aktuálne témy.

Slovenská advokátska komora v rámci podujatia predostrela prítomným zámer otvoriť diskusiu o možnom jasnejšom zakotvení niektorých základných prvkov slobodnej a nezávislej advokácie priamo do Ústavy SR (ide najmä, no nielen, o témy ako povinnosť mlčanlivosti advokáta a potrebná miera ochrany dôvernosti komunikácie medzi klientom a advokátom). Súčasťou predstaveného konceptu je aj úvaha de lege ferenda o rozšírení subjektov s návrhovým oprávnením pri abstraktnej kontrole ústavnosti o Slovenskú advokátsku komoru, a to v témach priamo súvisiacich s advokáciou a jej úlohami pri ochrane základných práv a slobôd.

Prítomní sa v tejto súvislosti zhodli na tom, že:

„Slobodná a nezávislá advokácia je jedným z nevyhnutných predpokladov účinnej ochrany základných práv a slobôd, ako aj fungovania demokratického a právneho štátu ako takého. V záujme ochrany týchto práv a slobôd je nevyhnutné chrániť základné piliere právneho štátu, akými je popri nezávislosti justície aj slobodná a od štátnej moci nezávislá advokácia.“

Účastníci okrúhleho stola na záver privítali niektoré témy predstreté Slovenskou advokátskou komorou a podporili ďalšie vedenie odbornej diskusie o navrhnutých témach.

Vývoj počtu advokátů a advokátních koncipientů v letech 2018-2022 podle regionů ve vztahu k soudním obvodům

Tento materiál byl zpracován na základě požadavku představenstva České advokátní komory. Ve své první části obsahuje přehled vývoje počtu advokátů od roku 2018 do roku 2022 v jednotlivých regionech České republiky, a to s rozlišením podle sídla advokáta v konkrétním soudním obvodu. V druhé části pak obsahuje přehled vývoje počtu advokátních koncipientů od roku 2018 do roku 2022 v jednotlivých regionech, kteří vykonávali svoji praxi v konkrétním soudním obvodu, a to s rozlišením podle sídla jejich školitele.

Část I. – přehled vývoje počtu advokátů v letech 2018 – 2022 podle sídla v soudním obvodu

KRAJSKÝ SOUD V BRNĚ	2018	2019	2 020	2 021	2 022
MS v Brně	1191	1126	1 237	1 272	1301
OS Brno – venkov	37	35	38	38	35
OS Blansko	47	49	49	47	46
OS Břeclav	44	44	43	44	46
OS Hodonín	63	62	65	71	67
OS Jihlava	79	78	84	88	90
OS Kroměříž	42	44	44	45	45
OS Prostějov	54	52	51	51	52
OS Třebíč	47	45	47	48	44
OS Uherské Hradiště	57	59	57	55	55
OS Vyškov	23	22	25	24	28
OS Zlín	138	132	142	152	152
OS Znojmo	38	38	38	39	39
OS Žďár nad Sázavou	34	34	35	36	38
Celkem advokátů	1661	1820	1955	2010	2038

KRAJSKÝ SOUD V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH	2018	2019	2020	2021	2022
OS Český Krumlov	17	15	18	17	16
OS České Budějovice	209	196	201	202	201

OS Jindřichův Hradec	29	31	32	32	34
OS Pelhřimov	18	17	17	18	21
OS Písek	37	35	36	34	35
OS Prachatice	15	12	12	13	13
OS Tábor	56	58	51	52	51
OS Strakonice	28	28	27	31	29
Celkem advokátů	409	392	394	399	400

KRAJSKÝ SOUD V HRADCI KRÁLOVÉ	2018	2019	2020	2021	2022
OS Havlíčkův Brod	31	31	31	30	29
OS Hradec Králové	224	214	221	221	217
OS Chrudim	31	31	34	34	33
OS Jičín	31	26	31	31	31
OS Náchod	42	41	44	43	49
OS Pardubice	116	108	125	125	137
OS Rychnov nad Kněžnou	22	21	22	22	23
OS Semily	22	22	22	21	21
OS Trutnov	29	31	32	31	31
OS Ústí nad Orlicí	36	36	42	40	47
OS Svitavy	35	38	25	32	30
Celkem advokátů	584	561	629	630	648

KRAJSKÝ SOUD V OSTRAVĚ	2018	2019	2020	2021	2022
OS Bruntál	33	34	30	30	29
OS Jeseník	13	14	14	13	13
OS Karviná	78	78	104	102	97
OS Nový Jičín	66	63	68	69	65
OS Olomouc	186	180	194	200	208

OS Opava	59	58	60	63	61
OS Ostrava	381	378	387	393	400
OS Přerov	47	52	48	54	52
OS Šumperk	60	59	62	62	62
OS Frýdek Místek	127	130	100	109	116
OS Vsetín	66	63	64	63	63
Celkem advokátů	1005	1046	1131	1158	1166

KRAJSKÝ SOUD V PLZNI	2018	2019	2020	2021	2022
OS Plzeň-jih	70	65	69	70	65
OS Plzeň-město	261	265	270	270	266
OS Plzeň-sever	11	11	12	11	13
OS Domažlice	16	16	17	16	16
OS Cheb	32	33	31	32	32
OS Karlovy Vary	83	81	87	83	83
OS Klatovy	40	42	36	38	38
OS Rokycany	15	14	17	19	20
OS Sokolov	31	32	30	29	28
OS Tachov	13	12	13	14	16
Celkem advokátů	572	571	582	582	577

MĚSTSKÝ SOUD V PRAZE	2018	2019	2020	2021	2022
Celkem advokátů	6004	6154	6279	6446	6592

KRAJSKÝ SOUD V PRAZE	2018	2019	2020	2021	2022
OS Praha-východ	71	66	89	90	96
OS Praha-západ	83	88	109	106	103
OS Benešov	52	51	45	46	45
OS Beroun	46	47	43	44	45
OS Kladno	100	92	98	92	98

OS Kolín	56	55	61	65	67
OS Kutná Hora	26	28	26	25	25
OS Mělník	39	35	38	39	42
OS Mladá Boleslav	57	54	56	58	61
OS Nymburk	43	43	44	44	45
OS Příbram	55	58	61	61	59
OS Rakovník	24	24	26	25	24
Celkem advokátů	652	641	696	695	710

KRAJSKÝ SOUD V ÚSTÍ NAD LABEM	2018	2019	2020	2021	2022
OS Česká Lípa	29	33	31	31	33
OS Děčín	49	46	52	48	48
OS Chomutov	51	53	56	56	54
OS Jablonec nad Nisou	36	38	37	34	33
OS Liberec	93	94	101	102	109
OS Litoměřice	58	56	56	58	56
OS Louny	18	18	17	18	19
OS Most	31	33	34	30	31
OS Teplice	52	52	53	52	53
OS Ústí nad Labem	69	66	69	66	68
Celkem advokátů	486	489	506	495	504

Část II. – přehled vývoje počtu advokátních koncipientů v letech 2018 – 2022 podle sídla školitele v soudním obvodu

KRAJSKÝ SOUD V BRNĚ	2018	2019	2020	2021	2022
MS v Brně	419	394	375	359	324
OS Brno – venkov	3	7	7	9	9
OS Blansko	11	10	10	10	9
OS Břeclav	14	16	15	12	12
OS Hodonín	9	9	9	10	9
OS Jihlava	17	18	12	11	12
OS Kroměříž	8	4	5	4	2
OS Prostějov	10	10	10	7	8
OS Třebíč	8	4	6	3	3
OS Uherské Hradiště	10	9	7	7	1
OS Vyškov	5	3	3	5	4
OS Zlín	32	37	40	43	45
OS Znojmo	1	1	1	0	1
OS Žďár nad Sázavou	4	3	2	2	4
Celkem adv. koncipientů	551	521	502	482	443

KRAJSKÝ SOUD V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH	2018	2019	2020	2021	2022
OS Český Krumlov	2	0	1	1	1
OS České Budějovice	28	23	22	21	27
OS Jindřichův Hradec	2	3	1	1	1
OS Pelhřimov	0	0	1	1	1
OS Písek	4	3	4	3	4
OS Prachatice	1	1	2	2	2
OS Tábor	4	4	2	2	4
OS Strakonice	7	6	7	6	4
Celkem adv. koncipientů	48	40	40	37	44

KRAJSKÝ SOUD V HRADCI KRÁLOVÉ	2018	2019	2020	2021	2022
OS Havlíčkův Brod	5	5	6	6	9
OS Hradec Králové	38	26	23	21	20
OS Chrudim	3	2	3	3	2
OS Jičín	5	5	6	7	4
OS Náchod	5	6	4	3	3
OS Pardubice	29	30	28	22	19
OS Rychnov nad Kněžnou	2	4	2	2	1
OS Semily	1	2	2	2	1
OS Trutnov	1	2	1	1	1
OS Ústí nad Orlicí	5	5	4	4	4
OS Svitavy	7	9	3	3	3
Celkem adv. koncipientů	101	96	82	74	67

KRAJSKÝ SOUD V OSTRAVĚ	2018	2019	2020	2021	2022
OS Bruntál	0	0	0	0	0
OS Jeseník	0	0	0	0	0
OS Karviná	13	11	6	6	7
OS Nový Jičín	14	8	5	7	6
OS Olomouc	68	59	63	69	63
OS Opava	5	5	5	3	4
OS Ostrava	86	83	75	69	65
OS Přerov	9	7	7	9	6
OS Šumperk	8	8	6	6	7
OS Frýdek Místek	31	33	31	29	22
OS Vsetín	9	10	9	6	7
Celkem adv. koncipientů	243	224	207	204	187

KRAJSKÝ SOUD V PLZNI	2018	2019	2020	2021	2022
OS Plzeň-jih	14	11	9	10	9
OS Plzeň-město	67	66	62	63	59
OS Plzeň-sever	1	1	0	0	0
OS Domažlice	2	2	3	4	5
OS Cheb	8	6	4	4	5
OS Karlovy Vary	16	9	10	8	8
OS Klatovy	4	4	4	4	3
OS Rokycany	1	0	0	0	0
OS Sokolov	2	1	0	1	2
OS Tachov	0	0	0	0	0
Celkem adv. koncipientů	114	100	92	94	91

MĚSTSKÝ SOUD V PRAZE	2018	2019	2020	2021	2022
Celkem adv. koncipientů	1608	1514	1556	1477	1319

KRAJSKÝ SOUD V PRAZE	2018	2019	2020	2021	2022
OS Praha-východ	3	0	3	4	3
OS Praha-západ	4	5	5	5	5
OS Benešov	2	0	0	0	1
OS Beroun	2	1	1	1	1
OS Kladno	12	10	10	9	11
OS Kolín	9	7	8	10	5
OS Kutná Hora	2	2	2	2	3
OS Mělník	4	5	6	8	6
OS Mladá Boleslav	4	7	5	4	6
OS Nymburk	4	4	4	4	3
OS Příbram	7	9	10	11	12
OS Rakovník	2	1	2	2	3
Celkem adv. koncipientů	55	51	56	60	59

KRAJSKÝ SOUD V ÚSTÍ NAD LABEM	2018	2019	2020	2021	2022
OS Česká Lípa	5	3	2	2	1
OS Děčín	3	5	6	8	4
OS Chomutov	12	10	9	10	7
OS Jablonec nad Nisou	1	1	1	1	2
OS Liberec	14	17	19	20	19
OS Litoměřice	7	6	7	7	6
OS Louny	2	3	3	2	4
OS Most	1	1	3	4	2
OS Teplice	4	10	12	7	9
OS Ústí nad Labem	6	3	4	3	3
Celkem adv. koncipientů	55	59	66	64	57

Návrh usnesení:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zpracovaný přehled vývoje počtu advokátů a advokátních koncipientů v jednotlivých regionech.

JUDr. Petr Svoboda
vedoucí odboru matriky

Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně za duben 2023

(pro informaci)

Stálá zástupkyně se ve dnech **30.-31. března** zúčastnila jednání výboru EU lawyers a jednání Stálého výboru CCBE v Bruselu, které s ohledem na termín jednání představenstva nebylo zahrnuto do dubnového podkladu.

V rámci výboru EU lawyers došlo k diskusi problematiky výboru pro migraci, která by mohla mít **podstatný vliv na advokacii a vnitřní trh – novelu směrnice o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty.** Legislativní návrh v současné době projednávají normotvůrci EU a mohl by vést k podstatné změně přístupu státních příslušníků třetích zemí k povolání advokáta, v případě, že je jim udělen trvalý pobyt a následně se přesídlí v rámci EU, pokud totiž bude vypuštěna podmínka státní příslušnosti, advokáti ze zemí mimo EU by po udělení TP těžili z volného trhu stejně jako občané EU, což může být potencionálně velmi nebezpečné. Návrh přepracovaného znění obsahuje nová ustanovení o mobilitě pracovníků do druhého členského státu. Otázkou je, zda by státní příslušníci třetích zemí, kteří dlouhodobě pobývají v prvním členském státě a přestěhují se do druhého členského státu, mohli skutečně využívat směrnice o usazování na základě nově zavedené zásady rovného zacházení (čl. 17 odst. 4 návrhu přepracovaného znění) a pokud získají titul advokáta EU v prvním členském státě. Výbor diskutoval problém unijní kompetence + pravidla pro přístup státních příslušníků třetích zemí na trh EU se řídí pravidly dohody o volném obchodu / GATS. Tento návrh by mohl mít bezprecedentní důsledky, pokud by takový přístup byl povolen. Pokud by byl takový přístup v určité zemi usnadněn, mohlo by to v konečném důsledku vést k forum shopping. Rovné zacházení spočívá v uplatňování stejných norem na státní příslušníky třetích zemí jako na státní příslušníky EU ve stejné situaci. Další otázkou je však interakce se sekundárním právem a pravidly vnitřního trhu. Některé země ve skutečnosti odstranily požadavek na státní příslušnost pro přístup k advokacii ve svém státě (například nedávno Belgie). Bylo rovněž zdůrazněno, že pouze dvoustranná dohoda (např. mezi EU a Švýcarskem) může rozšířit vnitřní trh. Tato pravidla byla rozšířena na základě vzájemného uznávání kvalifikací a vzájemné důvěry. Nejedná se o stejnou situaci, pokud jde o státní příslušníky třetích zemí. Výbor se shodl, že rozhodnutí o tom, jak regulovat přístup k povolání, zůstává v pravomoci členských států. To by mělo být sděleno Výboru pro migraci. Výbor byl toho názoru, aby vydal kritické stanovisko k důsledkům návrhu.

Výbor se dále rozhodl reagovat na **Sdělení Komise k 30. Výročí vnitřního trhu, kde Komise opakovaně poukazuje na to, že advokacie je nejregulovanější profesí.** Zdá se také, že směřují otázky mezi aspektem hospodářské soutěže (lze otestovat konkurenční prostředí a mít vzorek pro testování, jak provedla poslední studie Komise) a restriktivností. Měli bychom být opatrní, zda se tento index nezabývá členstvím v advokátních komorách. Některé poznámky ve Sdělení byly rovněž spojeny s evropským semestrem – některé země jsou vždy označovány jako země s omezeními, jako je Rakousko, Belgie. Letos však Rakousko zahrnuto nebylo. Komise se zaměřuje na omezení a zcela ignoruje základní funkci advokátů na vnitrostátní

úrovni a jejich úlohu v rámci právního státu. Musíme se znovu pokusit je přesvědčit, aby změnili narativ, a bude vhodné připomenout, že tato profese rovněž napomáhá k ekonomické prosperitě. Zdá se, že v jejich přístupu panuje nekonzistentnost. Jako příklad italský kolega vysvětlil problém, kterému čelili s Komisí, pokud jde o vnitrostátní pravidla, která stanovila ověření praxe kontrolou 5 případů, které musely být odstraněny jako příliš restriktivní.

Výbor dále podpořil používání systému IMI v rámci advokátních komor. Jedná se o systém, který je dostupný a zdarma. Výbor distribuuje prezentace Komise na CCBE intranetu a připraví manuál pro komory s klíčovými body, jak zvýšit povědomí + výhledově rovněž zorganizuje praktický workshop nebo školení na toto téma. Členové dále diskutovali, zda by prostřednictvím systému IMI mohla být disciplinární řízení/rozhodnutí poskytována jiným advokátním komorám, což bude třeba ověřit. Ukazuje se, že spolupráce není účinná. Advokátní komora nebyla informována o rozhodnutí advokátní komory v jiné zemi o vyloučení advokáta.

V rámci zasedání Stálého výboru došlo k diskusi ohledně organizace CCBE jednání. Tato diskuse bude pokračovat v květnu, většina názorů byla shodná s názory české delegace. Pokud jde o přehled aktivit CCBE a zapojení delegací, česká delegace vznesla opakovaně návrh ohledně vytvoření přehledu, který bude pravidelně aktualizován. Nápad byl vítán, nicméně způsob řešení bude třeba doladit. Výbor schválil téma pro letošní ročník **Evropského dne advokátů: „Understanding the purpose of confidentiality in exchanges between lawyers and their clients: the necessity to protect this relationship of trust“**. Delegace byly vyzvány k promyšlení svých aktivit na národní úrovni. CCBE uspořádá setkání mezi institucemi EU a zástupci CCBE v rámci "**Dne setkání s povoláním**" s cílem zdůraznit základní hodnoty právní profese a vyjádřit potřebu, aby orgány EU tyto základní hodnoty hájily, chránily a prosazovaly. Komisař Reynders přislíbil účast. Výbor odmítl schválení žádosti belgické delegace, aby CCBE vstoupila do řízení o žalobě na neplatnost belgických advokátních komor proti nařízení Rady EU zakazujícímu právní poradenství ruským entitám; naopak schválil CCBE stanovisko k návrhu Komise ohledně kriminalizaci obcházení protiruských sankcí. Výbor rovněž schválil stanovisko výboru pro rodinné právo ohledně návrhu nařízení na uznávání rodičovství a stanovisko výboru Access to Justice k návrhu směrnice proti SLAPP. Výbor rovněž schválil aktualizovaná doporučení CCBE ohledně poskytování právní pomoci a diskutoval o dalším zapojení CCBE v rámci organizace Evropští advokáti na Lesbu.

Zástupkyně dále spolu s legislativním odborem ČAK **pracovala na podkladu monitoring evropské legislativy** a připravila **připomínky pro podkladové materiály CCBE pro další jednání CJ-AV k přípravě evropské úmluvy o advokátní profesi**.

Zástupkyně se **dne 5. dubna zúčastnila jednání Sekce MEZ**, v rámci které, poreferovala o posledních aktivitách CCBE a vývoji vybraných legislativních návrhů.

Dne 16. dubna se zástupkyně zúčastnila prvního jednání pracovní skupiny pro cizinecké právo, v rámci které, informovala členy o diskusích a evropském balíčku – Paktu o migraci a azylu, jež zahrnuje 14. Legislativních iniciativ (zejména nařízení). Skupina zejména jednala o připomínkách k připravovanému návrhu azylového zákona, o které požádalo MV. Právě

v souvislosti s přijímáním nařízení na evropské úrovni však zůstává otázkou, zda načasování prací MV je přínosné, jelikož stávající návrh zákona nebere projednávanou evropskou legislativu v potaz. Zástupkyně se dohodla s předsedou pracovní skupiny na průběžné spolupráci a předloží mu shrnutí evropských předpisů pro další jednání pracovní skupiny.

Dne 19. dubna se zástupkyně zúčastnila webináře pracovní skupiny Rady Evropy – CAI k otázkám genderové vyváženosti a eliminace předpojatosti umělé inteligence. Webinář shrnul aktuální vývoj úvah Rady Evropy v této oblasti zásadních pro přípravu Evropské úmluvy o umělé inteligenci. Zároveň však poukázal na stále propastný nedostatek vytváření multidisciplinárních týmů, jejichž členové by byli schopni vytvářet technická řešení a zároveň identifikovat nedostatky. Navrhovaná řešení se proto často pohybují na ideologické hranici sociálního inženýrství, místo aby reflektovaly vývoj ve společnosti. Zároveň jsou navrhovaná řešení poněkud kostrbatá – např. uměle doplňovat data o zastoupení žen v pozicích a obrázky žen, namísto toho, aby algoritmus apriori nebral toto hledisko jako rozhodující pro generaci výsledků, apod.

Zástupkyně dále spolu s Mgr. Lacem a JUDr. Novákem zpracovala **zprávu pro výbor Future ohledně atraktivity advokátní profese v ČR.**

Dále zástupkyně řešila administrativní záležitosti a pomáhala nově pověřené vedoucí odboru s plynulým převzetím funkce a s orientací v problematice, kterou do té doby nesledovala.

Zástupkyně dále spolu s JUDr. Ropkovou připravila připomínky k reakci CCBE na návrh doporučení Rady Evropy k SLAPP, ty byly do textu CCBE kompletně zapracovány.

Dne 24. dubna se zástupkyně zúčastnila jednání finančního výboru CCBE, v rámci kterého byla pověřena spolu s Veronique Jamart přípravou investiční strategie CCBE pro eliminaci dopadů inflace.

Ve dnech 26.-28. dubna se dále zástupkyně zúčastnila konference Evropské komise o justičním vzdělávání se zaměřením na digitalizaci a AI. Výstupy z konference zástupkyně zpracuje do článku na AD a předá užitečné informace o dostupných vzdělávacích materiálech a seminářích pro advokáty odboru výchovy a vzdělávání ČAK.

Zástupkyně dále spolu s JUDr. Vráblíkovou zpracovala AML dotazník pro Evropskou komisi a aktualizovala tabulku pro interní potřeby CCBE. Zástupkyně dále zpracovala připomínky české delegace k dalšímu zapojení CCBE do ELIL. Příspěvky delegací by měly být vyhodnoceny na květnovém jednání CCBE.

Dne 27. dubna se zástupkyně zúčastnila jednání CCBE výboru pro právo IT, v rámci kterého byla pověřena přípravou reakce CCBE na rezoluci Evropského parlamentu ohledně EU-US Privacy Shield. **Dne 28. dubna se zástupkyně zúčastnila výboru pro sledovací aktivity CCBE,** v rámci kterého byla požádána o pomoc legal advisorem CCBE o shrnutí změn v rámci nařízení e-evidence, které neodpovídají připomínkám CCBE – v této záležitosti je třeba konstatovat, že dosavadní dostupný text vypovídá o snaze Komise dosáhnout politické dohody za jakoukoliv cenu a i po zásazích Rady a Evropského parlamentu vykazuje velké nedostatky.

Zástupkyně analýzu rovněž zahrne do podkladu evropská legislativa na červnové představenstvo.

Zástupkyně v daném období pracovala na přípravě podkladů pro jednání květnového představenstva, vypracovala Aktuality z EU za duben 2023. Zástupkyně dále kontinuálně informuje (nejen) členy ČAK. Je nadále k dispozici všem členům představenstva ČAK a expertním výborům a uvítá jakékoliv ad hoc podněty, otázky, či postřehy, ať už z již sledovaných témat, či nových, jež nebyly dosud diskutovány. V případě zájmu zástupkyně ráda poskytne více informací o uvedených výstupech i další souvislosti.

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí shrnutí činnosti bruselské zástupkyně za duben 2023.

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(duben 2023)

★ Harmonizovaná pravidla pro patenty EU podporují inovace, investice a konkurenceschopnost na jednotném trhu

Komise dne 27. dubna navrhla nová pravidla, která mají zejména malým a středním podnikům, pomoci co nejlépe využít svých vynálezů, zmobilizovat nové technologie a přispět ke konkurenceschopnosti EU a technologické suverenitě. Navrhovaná nařízení o patentech, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem, nařízení o nucených licencích na patenty v krizových situacích a revize právních předpisů o dodatkových ochranných osvědčeních vytvoří transparentní a účinnější rámec práv duševního vlastnictví, který bude lépe přizpůsobený budoucím výzvám. Předchozí opatření k řešení těchto problémů, jako je samoregulace, se ukázala jako neúčinná a duševní vlastnictví je klíčovou hnací silou hospodářského růstu, protože podnikům pomáhá, aby ze svých nehmotných aktiv těžily. Odvětví intenzivně využívající duševního vlastnictví představují téměř polovinu celkového HDP a více než 90 % veškerého vývozu z EU. V období 2017–2019 bylo téměř 76 % obchodu uvnitř EU vytvořeno průmyslovými odvětvími, která patenty intenzivně využívají. Návrhy nařízení doplní systém jednotného patentu, který bude fungovat od 1. června. Jejich výchozím bodem jsou stávající ustanovení a zásady mezinárodního práva i práva EU v oblasti duševního vlastnictví. Cílem všech těchto návrhů je ale zvýšit účinnost patentového systému dalším odstraněním rozdílnosti jednotného trhu, snížením byrokracie a zvýšením účinnosti. Tento pevný patentový rámec umožní hospodářským subjektům a příslušným orgánům lépe chránit inovace a zároveň zajistit spravedlivý přístup, a to i v mimořádných situacích.

Navrhovaný rámec pro udělování licencí na patenty SEP zajistí větší transparentnost, pokud jde o portfolia patentů SEP a souhrnné licenční poplatky (pokud se jedná o patenty několika majitelů), a umožní stranám účinněji se dohodnout na spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínkách svých licencí. Návrh zavádí opatření týkající se rejstříků, databáze a ověření nezbytnosti patentů SEP; znaleckých posudků k souhrnným licenčním poplatkům vztahujícím se k patentům SEP; stanovení podmínek FRAND prostřednictvím dohodovacího řízení namísto nákladných soudních sporů; opatření v oblasti podpory malých a středních podniků a zřízení „kompetenčního centra“ při Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO).

Navrhované nařízení se bude vztahovat na všechny normy, které budou zveřejněny po jeho vstupu v platnost. Na normy, které byly zveřejněny před vstupem nařízení v platnost, se toto nařízení naopak vztahovat nebude, ledaže by je Komise do jeho oblasti působnosti nakonec zahrnula z důvodu konkrétního narušení trhu způsobeného neefektivitou udělování licencí. V nových pravidlech se rovněž počítá s novým nástrojem pro nucené licence na úrovni EU, který by doplňoval krizové nástroje EU, jako je nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu, nařízení týkající se úřadu HERA a akt o čípech. Návrh také zavádí jednotné dodatkové ochranné osvědčení (DOO) na prodloužení platnosti patentu, jež má doplňovat jednotný patent. Reformou DOO se rovněž zavádí centralizovaný přezkumný postup, který provádí úřad EUIPO v úzké spolupráci s národními úřady duševního vlastnictví působícími v EU.

Fond pro malé a střední podniky na rok 2023 dále nabídne nové služby formou poukázek, které se budou poprvé týkat evropských patentů a nových odrůd rostlin, které umožní malým a středním podnikům ušetřit v případě každé žádosti až 1 500 EUR na nákladech na registraci patentů a 225 EUR na registraci nových odrůd rostlin.

Návrhy nařízení jsou k dispozici v angličtině zde: https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications_en

Komise navrhuje nová pravidla správy ekonomických záležitostí připravená na budoucnost

Komise dne 26. dubna předložila legislativní návrhy (dvě nařízení a směrnici) na provedení reformy pravidel EU pro správu ekonomických záležitostí od odeznění hospodářské a finanční krize. Hlavním cílem nových návrhů je posílit ve všech členských státech udržitelnost veřejného dluhu a podpořit zároveň udržitelný a inkluzivní růst prostřednictvím reform a investic. Návrhy se zabývají nedostatky stávajícího rámce a zohledňují potřebu snížit výrazně zvýšený veřejný dluh, vycházejí z poznatků získaných z politické reakce EU na krizi COVID-19 a připravují EU na budoucí výzvy – podpoří směřování k zelené, digitální, inkluzivní a odolné ekonomice a zvýší konkurenceschopnost EU.

Členské státy vypracují a předloží plány, v nichž stanoví své fiskální cíle, opatření k řešení makroekonomické nerovnováhy a prioritní reformy a také investice na období nejméně čtyř let. Tyto plány poté na základě společných kritérií EU posoudí Komise a schválí Rada. Začleněním fiskálních, reformních a investičních cílů do jednotného střednědobého plánu tak vznikne soudržný a efektivní proces, který posílí odpovědnost členských států, kterým poskytne větší volnost při stanovování vlastních postupů fiskální korekce a reformních a investičních závazků. Aby se usnadnilo účinnější monitorování a prosazování implementace těchto závazků, členské státy budou předkládat výroční zprávy o pokroku. Nový proces fiskálního dohledu bude začleněn do evropského semestru, který zůstane ústředním rámcem pro koordinaci hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti. Pro každý členský stát se schodkem veřejných financí vyšším než 3 % HDP nebo s veřejným dluhem vyšším než 60 % HDP vydá Komise tzv. technickou trajektorii. Jejím cílem bude zajistit, aby se zadlužení dostatečnou měrou snižovalo nebo zůstalo na přijatelné úrovni a aby schodek ve střednědobém horizontu zůstal nebo byl snížen a udržován pod úrovní 3

% HDP. U členských států, které se budou potýkat se závažnými problémy v oblasti veřejného dluhu, povede odchýlení se od dohodnutého postupu fiskální korekce automaticky k zahájení postupu při nadměrném schodku. Nesplnění reformních a investičních závazků, kterými bylo odůvodněno prodloužení období fiskální korekce, pak bude moct vést ke zkrácení korekčního období. Závěry Rady, které rovněž potvrdila Evropská rada, vyzývají k dokončení legislativní práce v roce 2023. Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby o dnes předložených legislativních návrzích co nejrychleji dosáhly dohody.

Kompletní legislativní návrhy jsou k dispozici v angličtině zde: https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/new-economic-governance-rules-fit-future_cs

Nařízení o digitálních službách: Komise určila první skupinu velmi velkých online platforem a internetových vyhledávačů

Komise dne 25. dubna přijala první rozhodnutí o určení podle nařízení o digitálních službách, v nichž určila 17 velmi velkých online platforem (v angl. „Very Large Online Platforms“ neboli „VLOPs“) a 2 velmi velké internetové vyhledávače (v angl. „Very Large Online Search Engines“ neboli „VLOSEs“), které mají za měsíc běžně nejméně 45 milionů aktivních uživatelů. Jde o tyto subjekty: Alibaba AliExpress, Amazon Store, Apple AppStore, Booking.com, Facebook, Google Play, Google Maps, Google Shopping, Instagram, LinkedIn, Pinterest, Snapchat, TikTok, Twitter, Wikipedia, YouTube, Zalando, Bing a Google Search. Uvedené platformy byly určeny na základě údajů o uživateli, které měly povinnost zveřejnit do 17. února 2023. Uvedené společnosti budou muset do čtyř měsíců splnit úplný soubor nových povinností, jež z nařízení o digitálních službách vyplývají. Cílem je posílit postavení a ochranu uživatelů online, včetně nezletilých osob, a to tím, že určené subjekty budou mít povinnost vyhodnocovat svá systémová rizika a následně je zmírňovat. Zároveň budou muset zajistit spolehlivé nástroje pro moderování obsahu. Uživatelé budou mít k dispozici jasné informace o tom, proč se jim určité informace doporučují, a dále budou mít právo neúčastnit se systémů založených na profilování. Uživatelé budou mít možnost snadno nahlásit nezákonný obsah a platformy musí tato oznámení řádně vyřídit. Reklamy nebude možno zobrazovat na základě citlivých údajů o uživateli (např. etnický původ, politické názory nebo sexuální orientace). Platformy musí všechny reklamy označovat a uživatele informovat o tom, kdo daný produkt či službu propaguje. Mají povinnost přepracovat své systémy tak, aby zajišťovaly vysokou úroveň soukromí, bezpečnosti a ochrany nezletilých osob, tedy cílená reklama založená na profilování dětí již nebude povolena. Daný subjekt musí čtyři měsíce po svém určení poskytnout Komisi zvláštní posouzení rizik spojených s šířením nezákonného obsahu online a s negativními dopady na svobodu projevu a informací, včetně posouzení negativních účinků na duševní zdraví, a nejpozději o rok později ho zveřejnit. V zájmu zmírnění těchto rizik pak platformy budou muset své služby přepracovat, včetně rozhraní, doporučovacích systémů a smluvních podmínek. Posouzení rizik a dodržování všech povinností vyplývajících z nařízení o digitálních službách bude předmětem externího nezávislého auditu. Výzkumným pracovníkům bude zajištěn přístup k veřejně dostupným údajům.

Nařízení o digitálních službách bude prosazováno prostřednictvím celoevropské architektury dohledu. Orgánem pro dohled nad určenými platformami a internetovými vyhledávači je Komise, která bude úzce spolupracovat s koordinátory digitálních služeb na vnitrostátní úrovni, které musí členské státy EU zřídit do 17. února 2024.

Více informací o nařízení je k dispozici v angličtině zde: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-services-act-package>

Dne 18. dubna byla rovněž zahájena činnost Evropského střediska pro algoritmickou transparentnost (ECAT). ECAT poskytne Komisi interní technické a vědecké odborné znalosti s cílem zajistit, aby algoritmické systémy používané velkými platformami nebo vyhledávači splňovaly požadavky na řízení rizik, zmírňování a transparentnost stanovené v aktu o digitálních službách. Součástí bude i provádění technických analýz a hodnocení algoritmů. Interdisciplinární tým vědců v oblasti dat, odborníků na umělou inteligenci, sociologů a právních odborníků spojí své odborné znalosti s cílem posoudit jejich fungování a navrhnout osvědčené postupy ke zmírnění jejich dopadu.

Více informací je k dispozici v angličtině zde: https://algorithmic-transparency.ec.europa.eu/index_en

Fúze: Komise dále omezuje byrokracii související se spojováním podniků

Evropská komise dne 20. dubna přijala regulační balíček pro zjednodušení postupů pro přezkum spojování podniků podle nařízení EU o spojování. Balíček zahrnuje: i) revidované prováděcí nařízení o spojování (dále jen „prováděcí nařízení“), ii) sdělení o zjednodušeném postupu (dále jen „sdělení“) a iii) sdělení o předávání dokumentů (prostřednictvím elektronického oznamování). Cílem balíčku je nabídnout podnikům a poradcům značné výhody, pokud jde o přípravné práce a související náklady; zjednodušit a rozšířit oblast působnosti přezkumného postupu Komise u neproblematických spojování („zjednodušené případy“); snížit množství informací požadovaných pro oznamování transakcí obecně a o optimalizaci předávání dokumentů. Nová pravidla budou použitelná od 1. září 2023.

Podrobné informace o balíčku jsou k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_2357

Komise přijímá opatření vůči Česku a dalším státům kvůli neprovedení pravidel na podporu rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem v EU

Evropská komise se dne 19. dubna rozhodla pokračovat v řízení o nesplnění povinnosti proti Belgii, Česku, Irsku, Řecku, Španělsku, Francii, Chorvatsku, Kypru, Lucembursku, Rakousku a Slovinsku tím, že jim zaslala odůvodněné stanovisko kvůli tomu, že neoznámily vnitrostátní opatření, která plně provádějí pravidla EU stanovující práva na rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob.

Směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem představuje pro pracující rodiče a pečující osoby zásadní změnu. Usnadňuje sladění rodiny a kariéry, jelikož stanoví minimální normy pro nároky na dovolenou, jako je otcovská, rodičovská a pečovatelská dovolená. Stanoví rovněž právo rodičů a pečujících osob požádat o pružné uspořádání práce. Dle směrnice mají otcové právo na nejméně deset pracovních dnů otcovské dovolené v době narození dítěte. Otcovská dovolená musí být kompenzována alespoň ve výši nemocenské. Každý rodič má dále nárok na nejméně čtyři měsíce rodičovské dovolené, z nichž dva měsíce jsou placené a nepřenosné. Rodiče mohou požádat o čerpání dovolené v pružné formě, a to buď na plný úvazek, formou kratší pracovní doby, nebo po částech. Všichni pracovníci poskytující osobní péči nebo pomoc rodinnému příslušníku nebo osobě žijící ve stejné domácnosti mají právo na nejméně pět pracovních dnů pečovatelské dovolené ročně. Všichni pracující rodiče s dětmi do osmi let a všichni pečovatelé mají právo požádat o zkrácení pracovní doby, pružnou pracovní dobu a flexibilitu v místě výkonu práce.

Text směrnice, podkladové studie i informace o řízení pro nesplnění povinnosti jsou k dispozici v češtině zde:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_2112

Bankovní unie: Komise navrhuje reformu rámce krizového řízení bank a pojištění vkladů

Evropská komise dne 18. dubna přijala návrh na úpravu a další posílení stávajícího rámce EU pro krizové řízení bank a pojištění vkladů (CMDI) s tím, že zvýšenou pozornost věnuje středně velkým a menším bankám. Odolnost bankovního sektoru EU se dle Komise zvýšila, finanční instituce v EU jsou dobře kapitalizované, vysoce likvidní a podléhají přísnému dohledu. Zkušenosti však ukazují, že reakce na selhání mnoha středně velkých a menších bank probíhala mimo rámec pro řešení krizí. Někdy k tomu byly použity peníze daňových poplatníků namísto požadovaných vnitřních zdrojů banky nebo soukromých záchranných sítí financovaných odvětvím (systémy pojištění vkladů a fondy pro řešení krizí bank). Navrhnuté změny umožní orgánům zajistit, aby banka jakékoli velikosti a obchodního modelu, která se ocitne v problémech, mohla spořádaně odejít z trhu s využitím široké škály nástrojů. Bude snazší použít odvětvím financované záchranné sítě na ochranu vkladatelů, například převedením jejich účtů z banky v nesnázích do zdravé banky. Použití záchranných sítí k tomuto účelu však musí pouze doplňovat vnitřní schopnost bank absorbovat ztráty. Návrh se opírá o záchranné sítě financované odvětvím (jako jsou systémy pojištění vkladů a fondy pro řešení krizí bank), což zvyšuje ochranu daňových poplatníků, kteří nemusejí zasahovat v zájmu zachování finanční stability. Systémy pojištění vkladů mohou být k tomuto účelu použity až poté, co banky vyčerpají svou vnitřní schopnost absorbovat ztráty, a pouze v případě bank, u nichž již bylo předtím rozhodnuto, že se na ně bude řešení krize vztahovat.

Pravidla dále umožní orgánům plně využívat mnoha výhod řešení krize jakožto klíčové složky sady nástrojů krizového řízení. Na rozdíl od likvidace banky může být řešení krize pro klienty méně rušivé, neboť si ponechají přístup ke svým účtům, například tím, že budou tyto účty převedeny do jiné banky. Kromě toho zůstanou zachovány zásadní funkce banky. To je pro hospodářství i společnosti daleko přínosnější. Limit

pojištění ve výši 100 000 eur na vkladatele a banku, jak je stanoven ve směrnici o systémech pojištění vkladů, zůstává pro všechny způsobilé vkladatele v EU zachován. Dnešní návrh však dále harmonizuje normy na ochranu vkladatelů v celé EU a rozšiřuje ochranu vkladatelů na veřejné subjekty (tj. nemocnice, školy, obce), jakož i na peníze klientů uložené v určitých typech „klientských fondů“ (např. investičními společnostmi, platebními institucemi, institucemi elektronických peněz). Návrh obsahuje dodatečná opatření k harmonizaci ochrany vysokých zůstatků na bankovních účtech, které dočasně přesáhnou limit 100 000 eur z důvodu konkrétních životních událostí (jako je dědictví nebo pojistné plnění).

Více informací je k dispozici v angličtině zde:

https://finance.ec.europa.eu/publications/reform-bank-crisis-management-and-deposit-insurance-framework_en

EU vyhrála u Světové obchodní organizace ve věci týkající se indických cel na produkty informačních a komunikačních technologií

Světová obchodní organizace (WTO) dne 17. dubna rozhodla ve prospěch EU ve významném případě, který se týkal indických celních sazeb na klíčové produkty informačních a komunikačních technologií (IKT). Ve svém rozhodnutí panel WTO vyhověl všem stížnostem EU vůči Indii a konstatoval, že indické celní sazby až do výše 20 % na některé produkty IKT, jako jsou mobilní telefony, nejsou v souladu se závazky této země v rámci WTO, a jsou tudíž protiprávní. Objem vývozu těchto technologií z EU, kterého se porušování závazků ze strany Indie týká, činí až 600 milionů eur ročně. Jakkoliv je už tato částka sama o sobě významná, skutečný dopad na evropské společnosti, které vyvážejí do Indie také z jiných zemí, je podstatně vyšší. Panel WTO potvrdil, že indické celní sazby nemohou být odůvodněny žádným z důvodů, které Indie v tomto případě uvedla. Indie se nemůže odvolávat na Dohodu o obchodu s produkty informačních technologií (ITA), aby se vyhnula závazkům uvedeným v listině WTO, ani omezit svůj závazek nulového cla na produkty, které existovaly v době přijetí tohoto závazku, a vyloučit novější technologické produkty spadající do stejné celní položky. Panel rovněž potvrdil, že při určování celních závazků Indie nedošlo k žádné chybě, a to ani při aktualizaci položek v celní nomenklatuře, a odmítl přezkoumat žádost Indie o opravu jejích celních závazků. Takové změny by musely být projednány mezi členy WTO.

Více informací o případu je k dispozici v angličtině zde:

https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds582_e.htm

Justiční spolupráce: Komise navrhuje pravidla pro předávání trestních řízení mezi členskými státy

Evropská komise zveřejnila dne 5. dubna 2023 návrh nařízení o předávání trestních řízení mezi členskými státy. Cílem tohoto návrhu je harmonizovat pravidla pro předávání trestního řízení v rámci EU. Členské státy si v současné době předávají

trestní řízení pomocí celé řady různých právních nástrojů, například Evropskou úmluvu o předávání trestního řízení ze dne 15. května 1972 ratifikovalo a uplatňovalo pouze 13 členských států. Většina členských států tudíž vychází z článku 21 Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních ze dne 20. dubna 1959, podle kterého je předávání z velké části neregulované a podléhá vnitrostátním právním předpisům. V roce 1990 podepsaly členské státy dohodu o předávání trestního řízení, která však nevstoupila v platnost. O opatření pro předávání řízení se diskutovalo od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost. Cílem společných pravidel pro předávání trestního řízení z jednoho členského státu do druhého je zajistit, že určitý trestný čin bude vyšetřován či stíhán tím členským státem, který je pro to nejvhodnější. Tato společná pravidla pomohou: zabránit zbytečným souběžným řízením týkajícím se týchž skutků a téže osoby v různých členských státech, která by mohla vést k porušování základní zásady, že osoba nemůže být za stejný trestný čin stíhána ani potrestána dvakrát (zásada ne bis in idem); vyhnout se případům beztrestnosti, kdy je odmítnuto předání osoby podle evropského zatýkacího rozkazu. Podle návrhu bude moci podezřelá nebo obviněná osoba požádat příslušné orgány dožadujícího nebo dožádaného státu, aby zahájily postup předání trestního řízení. Je třeba poznamenat, že takové žádosti nezakládají povinnost pro dožadující ani dožádaný stát předání trestního řízení uskutečnit. Před předáním řízení musí dle návrhu orgán, který řízení vede, na základě kritérií stanovených v návrhu pečlivě posoudit, zda je předání trestního řízení do jiného členského státu nezbytné a vhodné. Dožadující orgán musí rovněž náležitě zohlednit oprávněné zájmy podezřelé nebo obviněné osoby a zájmy oběti a měl by s nimi zamýšlené předání konzultovat, pokud to podmínky dovolují, aniž by byla narušena důvěrnost vyšetřování. Pokud se orgán rozhodne vydat žádost o předání řízení, měl by vyplnit vzor stanovený v příloze návrhu, přeložit žádost do úředního jazyka druhého členského státu (nebo do jiného jazyka, který tento členský stát přijímá) a zaslat ji prostřednictvím decentralizovaného informačního systému, který bude pro předávání těchto žádostí zřízen. Dožádaný orgán ve lhůtě 60 dnů rozhodne, zda předání trestního řízení přijme nebo odmítne. Pokud předání řízení odmítne, musí takové rozhodnutí odůvodnit. Je-li však předání přijato, musí dožadující orgán případ předat dožádanému orgánu druhého členského státu. Podezřelé/obviněné osoby a oběti budou mít v dožádaném státě právo na účinné opravné prostředky proti rozhodnutí, kterým se předání trestního řízení přijímá, a v některých případech bude mít takový opravný prostředek na postup předání odkladný účinek. Bude-li předání přijato, rozhodnou orgány dožádaného státu o tom, jaká další opatření mají být v souladu s vnitrostátním právem přijata, a budou muset informovat dožadující orgán o konečném výsledku předaného řízení. Trestní sankcí použitelnou v dožádaném státě na trestný čin po předání je sankce, kterou předepisuje právo dožádaného státu (nestanoví-li toto právo jinak). Byl-li však trestný čin spáchán na území dožadujícího státu, může dožádaný stát zohlednit maximální trestní sankci, kterou stanoví právo dožadujícího státu. Maximální trestní sankce stanovená právem dožadujícího státu by měla být zohledněna vždy, když je příslušnost dožádaného státu založena výlučně na návrhu.

Návrh nařízení nyní musí projednat Evropský parlament a Rada.

Návrh nařízení je k dispozici v angličtině zde:

https://commission.europa.eu/document/6b399192-3057-44a2-a6df-4510e164f67b_en

Kybernetická solidarita EU

Komise dne 18. dubna 2023 přijala návrh nařízení o aktu EU o kybernetické solidaritě, který má posílit kyberneticko-bezpečnostní kapacitu EU. Aktem se má zefektivnit odhalování kybernetických bezpečnostních hrozeb a incidentů, rozšířit povědomí o této problematice, posílit připravenost kritických subjektů a podpořit solidarita, koordinované řešení krizí a rozvoj schopnosti reakce ve všech členských státech. V aktu se stanoví, jaké schopnosti bude EU rozvíjet, aby se zajistila větší odolnost a reakceschopnost Evropy vůči kybernetickým hrozbám, a zároveň se posiluje stávající mechanismus spolupráce. Na základě aktu se má přispět k zajištění bezpečného a zabezpečeného digitálního prostředí pro občany a podniky a k ochraně kritických subjektů a základních služeb, jako jsou nemocnice a veřejné služby.

Návrh nařízení je dostupný v češtině zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A32019R0881>

Přístup malých a středních podniků ke kapitálu: Rada přijala mandát k jednání o strukturách zahrnujících akcie s násobným hlasovacím právem

Rada EU dne 19. dubna 2023 přijala postoj k navrhované směrnici o strukturách zahrnujících akcie s násobným hlasovacím právem. Cílem směrnice je snížit nerovnost postihující společnosti, které chtějí získat kapitál na trzích pro růst malých a středních podniků: odstraněním regulačních překážek, které brání přístupu na tyto trhy, stanoví minimální úroveň harmonizace na vnitřním trhu. Vlastníci malých a středních podniků tak budou motivováni, aby poprvé uváděli své akcie na trzích pro růst malých a středních podniků s využitím struktur zahrnujících akcie s násobným hlasovacím právem. Tímto způsobem si mohou i po kotaci nad svou společností zachovat dostatečnou kontrolu, a zároveň jsou díky ochranným opatřením chráněna práva akcionářů. Postoj Rady rovněž zajišťuje ochranu akcionářů s menšími hlasovacími právy a zohledňuje rozdíly ve vnitrostátních postupech. Mandát k jednání vyjasňuje požadavky na transparentnost tím, že se zabývá jak aspekty ochrany údajů, tak připomínkami členských států v tomto ohledu. Legislativní znění nyní reaguje na připomínky uvedené ve stanovisku předloženém evropským inspektorem ochrany údajů a připomíná použitelnost obecného nařízení o ochraně údajů.

Kompletní postoj Rady je k dispozici v angličtině zde:

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8192-2023-INIT/en/pdf>

Vzájemné uznávání a vymáhání soudních rozhodnutí mezi EU a Ukrajinou

Rada EU se dne 24. dubna 2023 dohodla na navázání smluvních vztahů s Ukrajinou v rámci Haagské úmluvy o uznávání a výkonu cizích soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (tzv. úmluva o soudních rozhodnutích). Tato Haagská úmluva, uzavřená v roce 2019, kterou Ukrajina ratifikovala v roce 2022, a

kteřá vstoupí v platnost dne 1. zřří 2023, je mezinřřrodní smlouvou, kteřř zavazuje smluvnř střřty k uznřřvřnřnř a vřřkonu soudnřch rozhodnutřř vydannřch v obřřanskřch nebo obchodnřch vřřcech v ostatnřch střřtech, jeřř jsou stranou třřto řřmluvy.

Vřřce informacřř je k dispozici v řřeřřtině zde:

<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/04/24/the-eu-and-ukraine-will-recognise-and-enforce-each-other-s-court-decisions/>

Rada přřijala novřř pravidla třřkajřř se transparentnostřř odměňovřřnř

Rada dne 24. dubna přřijala novřř pravidla s cřřlem bojovat proti diskriminaci v odměňovřřnř a přřispěť k odstraněnřř rozdřřlřř v odměňovřřnř řřen a muřřř v EU. řřeny v EU vyděľřřvajřř v přřřměru o 13 % měňě neřř jejich muřřskě protějšky, přřřemřř rozdřřly v odměňovřřnř řřen a muřřř v poslednřm desetiletřř do značně mřřry stagnujřř. Ačkoli k tomuto rozdřřlu přřispřřvřř řřada faktorřř, diskriminace v odměňovřřnř byla identifikovřřna jako jedna z hlavnřřch přřekřřerek dosařenřř rovnosti, neboť vystavuje řřeny vřřtřřmřř riziku chudoby a přřispřřvřř k rozdřřlu ve vřřři dřřchodřř řřen a muřřř v EU, kteřř v roce 2018 řřinil přřibliřřně 30 %. Novřř pravidla stanovřř povinnost zaměřřstnavatelřř informovat uchazeče o zaměřřstnřřnř o vřřři nřřstupnřho platu nebo o rozpěťř odměňy na inzerovanřch pozicřřch, ať uřř v oznřřmenřř o volnřm pracovnřm mřřstě, nebo přřed pracovnřm pohovorem. Zaměřřstnavatelé se takě uchazečřř nebudou moci dotazovat na jejich historii odměňovřřnř. Jakmile pracovnřci nastoupřř na danou pozici, budou mřřt přřavo pořřadat svě zaměřřstnavatele o informace o přřřměrně úrovni odměňovřřnř pro kategorie zaměřřstnancřř vykonřřvajřř stejnou nebo rovnocennou přřaci, rozděľeně podle pohlavřř. Budou mřřt rovněř přřstup ke kritřřriřm pouřřřvanřm ke stanovenřř odměňy a kariernřho postupu, kteřř musejřř břřt objektivnřř a genderově neutřřalnřř. Společnosti s vřřce neřř 250 zaměřřstnanci budou muset kařřdoročně přředklřřdat přřřsluřřnřmu vnitrostřřtnřmu orgřřnu zpřřavu o rozdřřlech v odměňovřřnř řřen a muřřř v jejich organizaci. U menřřch organizacřř (zpočřřtku těch, kteřř majřř vřřce neřř 150 zaměřřstnancřř) bude povinnost stanovena na kařřdě třři roky. Podle nově směřřnice mohou pracovnřci, kteřř jsou diskriminovřřnř v odměňovřřnř na zřřkladě pohlavřř, obdrřzet odřřškodněň vřřetně plně nřřhrady nevyplaceně odměňy a souvisejřřcřřch přřemiřř nebo věcněho plněňř. Věcně břřemeno se přřesouvřř na zaměřřstnavatele, kteřř bude muset prokřřzat, řře neporuřřil pravidla EU třřkajřřcřř se stejně odměňy a transparentnostřř odměňovřřnř. Sankce za poruřenřř přředpisřř musejřř břřt řřcinně, přřiměřeně a odrazujřřcřř a budou zahrnovat pokuty.

Směřřnice o transparentnostřř odměňovřřnř vstoupřř v platnost vyhlřřšenřřm v řřřdnřm vřřstnřku EU. Země EU pak budou mřřt ařř třři roky na to, aby směřřnici provedly ve vnitrostřřtnřm přřřavu.

Text směřřnice je k dispozici v řřeřřtině zde:

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-81-2022-INIT/cs/pdf>

Rada přijala právní předpis ke zlepšení a digitalizaci přeshraniční justiční spolupráce

Rada EU dne 24. dubna přijala právní předpis EU, kterým se zřizuje digitální platforma, jež usnadní státním zástupcům a soudcům výměnu informací a předávání pachatelů trestných činů spravedlnosti. Platforma usnadní každodenní koordinaci a řízení společných vyšetřovacích týmů (SVT) a umožní výměnu a dočasné uchování operativních informací a důkazů, zaručí bezpečnou komunikaci a usnadní sledovatelnost důkazů. Využívání platformy bude důrazně doporučeno, ale zůstane dobrovolné. Návrhem, vývojem a provozem této platformy bude pověřena Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva – eu-LISA.

Více informací je v češtině k dispozici zde:

<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/04/24/council-adopts-law-to-improve-and-digitalise-cross-border-judicial-cooperation/>

Rada přijala nařízení o obecné bezpečnosti výrobků

Rada dne 25. dubna přijala nařízení o obecné bezpečnosti výrobků, které posiluje pravidla týkající se bezpečnosti výrobků prodávaných na internetu i mimo něj. Nařízení posílí dozor nad trhem, pokud jde o nebezpečné výrobky, a práva spotřebitelů, kterým byl nebezpečný výrobek prodán. Konkrétně nařízení zavádí: povinnost online tržišť spolupracovat s orgány dozoru nad trhem, pokud na své platformě odhalí nebezpečný výrobek, a musí zřídit jednotné kontaktní místo pro otázky bezpečnosti výrobků. Orgány dozoru nad trhem budou moci online tržištím nařídit, aby odstranila nebezpečné výrobky ze svých platform nebo k nim znemožnila přístup. Režim dozoru nad jednotným trhem se bude vztahovat na všechny výrobky. Pokud se ukáže, že výrobek není bezpečný, musí hospodářské subjekty okamžitě přijmout nápravná opatření a informovat o nich orgány dozoru nad trhem a spotřebitele. Musí-li být výrobek stažen z oběhu, budou mít spotřebitelé nárok buď na opravu, výměnu nebo na vrácení peněz (a mohou si vybrat nejméně ze dvou těchto možností). Hospodářské subjekty by měly určit osobu odpovědnou za výrobky prodávané na internetu i v kamenném obchodě (nezávisle na původu výrobku), která zajistí dostupnost technické dokumentace, pokynů a bezpečnostních informací.

Kompletní text nařízení je k dispozici v češtině zde:

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-79-2022-INIT/cs/pdf>

Analýza CEPS ohledně efektivity ochrany údajů v EU

Přední evropský think-tank CEPS, zveřejnil dne 20. dubna svou analýzu úrovně ochrany údajů v EU. Ochrana údajů je pro EU jednou z nejdůležitějších oblastí politiky z hlediska její globální ambice a úspěchů v oblasti správy věcí veřejných. Zpráva hodnotí vývoj ochranného rámce v oblasti údajů od roku 1980 do roku 2020 a posuzuje, jak EU fungovala v průběhu času, pokud jde o její aktivity a jejich účinnost v této konkrétní oblasti politiky. Dokument se opírá o dvě případové studie - jednání o

štitu EU na ochranu soukromí se Spojenými státy a spolupráci s Radou Evropy na revidovaném znění Úmluvy č. 108. Zpráva CEPS identifikuje čtyři faktory, které budou pravděpodobně důležitými determinanty výhledu EU v oblasti ochrany údajů. Jedná se o: potřebu zabránit skluzům v základních zásadách ochrany údajů, jako je souhlas; přetrvávající problémy související s roztržitostí národních přístupů; možné kompromisy mezi silnou ochranou údajů a inovací a růstem v EU; a vyhlídky na další zvýšení mezinárodního vlivu EU. Zpráva je součástí série publikací, která čerpá z výsledků projektu TRIGGER financovaného EU, který probíhal v letech 2018 až 2022.

Kompletní analýza je k dispozici v angličtině zde: <https://www.ceps.eu/ceps-publications/a-recipe-for-success-assessing-the-eus-actorness-and-effectiveness-in-the-data-protection-domain/>

Nový výbor CCBE pro mladé advokáty

Rada evropských advokátních komor (CCBE) zřídila nový výbor pro mladé advokáty. Hlavním cílem Výboru je identifikovat a řešit otázky, které jsou zvláště důležité pro advokáty na začátku jejich profesní kariéry a rovněž zohlednit ve formování postojů CCBE zájmy a názory nastupující generace advokátů na to, jak by se měla advokacie vyvíjet a reflektovat společenské potřeby v digitálním věku.

30. výročí Jednotného trhu EU

Úřad pro publikace EU zveřejnil newsletter a řadu publikací k příležitosti 30. výročí Jednotného trhu EU. Od jeho založení v roce 1993 se občané a podniky těší z výhod volného pohybu, včetně možnosti snadněji cestovat, pracovat, provozovat a investovat v celé EU. Výhody, které jednotný trh přinesl, jsou četné a dalekosáhlé. Vytvořil nové příležitosti, stanovil společné hodnoty a normy v oblasti kvality výrobků, ochrany spotřebitele, uznávání odborných kvalifikací a mnoha dalších. Pomohl podnikům růst a přečkat obtížné časy tím, že poskytl více možností pro trhy a dodavatelské řetězce. Podporuje hledání řešení nových výzev, jako je energetická krize. Odhaduje se, že v dlouhodobém horizontu zvýšila HDP EU až o 9 % ve srovnání s tím, kdyby neexistoval. Jednotný trh je hnací silou EU při řešení nových výzev a jako geopolitické aktivum. Pomáhá urychlit ekologickou transformaci, vybudovat integrovaný trh EU s energií a podporuje digitalizaci hospodářství. Je zřejmé, že bude i nadále hrát klíčovou úlohu při podpoře růstu a inovací v EU. K zajištění jeho hladkého fungování je však zapotřebí společného úsilí. Patří mezi ně prosazování stávajících pravidel a odstraňování překážek další integrace.

Newsletter i publikace jsou dostupné v angličtině zde: <https://op.europa.eu/cs/web/general-publications/april>

Rada Evropy – Výroční zpráva komisařky pro lidská práva

Dne 24. dubna 2023 byla publikována výroční zpráva komisařky pro lidská práva Rady Evropy za rok 2022. Komisařka ve zprávě shrnuje, že na rok 2022 se bude vzpomínat jako na rok masových zvěrstev na evropské půdě. Vojenský útok Ruské federace na Ukrajinu vyústil v závažné a masivní porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva, což má katastrofální dopad na požívání prakticky všech lidských práv lidmi na Ukrajině. Dle komisařky je třeba stíhat válečné zločiny. Boj proti porušování lidských práv v minulosti by měl být řešen prostřednictvím komplexních přístupů, včetně legislativních opatření, stíhání, reparací, zvětšení a vzdělávání. Na rozdíl od vstřícného přístupu k lidem prchajícím před válkou na Ukrajině ukázalo zacházení s žadateli o azyl, uprchlíky a migranty v Evropě v roce 2022 jasné, soustavné a úmyslné selhání mnoha členských států při dodržování svých mezinárodních závazků v oblasti lidských práv v této oblasti. Vytlačování, odmítání záchrany lodí v nouzi, nelidské podmínky a zacházení jsou společnými rysy přístupu k migraci, který je nepřiměřeně zaměřen na bezpečnost, jež ohrožuje lidské životy. Prostor pro občanskou společnost a uplatňování základních svobod se nadále zmenšuje. Svoboda projevu, shromažďování a sdružování byla vážně zasažena rostoucí represí ze strany státních i nestátních subjektů. To má podobu restriktivních právních předpisů, SLAPP, zatýkání a násilí vůči novinářům, demonstrantům a aktérům občanské společnosti, což vážně omezuje schopnost obránců lidských práv, novinářů a organizací občanské společnosti vykonávat svou legitimní práci. Terčem útoků se staly specifické skupiny obránců lidských práv, zejména ty, které hájí práva žen, migrantů a LGBTI osob, jakož i životní prostředí. Státy by měly začít uznávat obránce lidských práv jako klíčové partnery přispívající k míru, svobodě, spravedlnosti a demokracii. Komisařka se dále ve zprávě věnuje oblasti ženských práv, potírání násilí na ženách i na dětech a rovněž bezprecedentním vlivům pandemie na děti. Zpráva se zabývá rovněž erozí právního státu, která se projevuje, když se vlády odmítají podřídit soudním rozhodnutím, podkopávají důvěru veřejnosti v soudnictví, porušují jeho nezávislost nebo oslabují jeho instituce, vyvíjejí tlak na soudce a redukují parlamenty na gumové razítko. V takovém kontextu nelze lidská práva přiměřeně chránit. Některé vnitrostátní orgány bohužel nadále přijímají právní předpisy, které oslabují nezávislost soudnictví. V takové situaci mají lidé méně příležitostí vyjádřit se k tomu, jak je jejich společnost řízena, a propast mezi nimi a těmi, kdo jsou u moci, se rozšiřuje, čímž polarizují společnost. To vede k rostoucímu hněvu vůči těm, kdo rozhodují, a k nebezpečnému napětí ve společnosti. Úlohou státních orgánů je posilovat škálu demokratických hodnot, institucí, včetně vnitrostátních struktur pro lidská práva, a postupů, které podporují začlenění a účast, a zabránit zvrácení pokroku, kterého bylo tak pracně dosaženo v průběhu desetiletí. Události roku 2022 nám ukázaly, co se může stát, když jsou opovrhována lidská práva, demokracie a právní stát a společná pravidla stanovená k zajištění mezinárodního míru jsou ignorována.

Zpráva je k dispozici v angličtině zde: <https://rm.coe.int/annual-activity-report-2022-by-dunja-mijatovic-commissioner-for-human-/1680aaeb5d>

Změny procesních pravidel Tribunálu Evropské unie vstoupily v platnost

Dne 1. dubna vstoupily v platnost změny jednacího řádu Tribunálu Evropské unie. Cílem změn je optimalizovat délku soudního řízení, a to zejména tím, že došlo k vyjasnění a zjednodušení některých ustanovení. Tyto změny rovněž reagují na určité potřeby, jako je možnost využití videokonference na jednání. Podporují také proaktivní přístup k vyřizování soudních věcí a zohledňují vývoj právní úpravy o ochraně osobních údajů fyzických osob. Návrhy změn byly odsouhlaseny Soudním dvorem a schváleny Radou Evropské unie.

Změny povedou zejména k omezení případů, kdy je třeba odstraňovat vady spisů účastníků řízení, a přinášejí rovněž odpovědi soudu a jeho soudní kanceláře na určité potřeby. Tribunál nově předpokládá možnost využití videokonference na jednáních, k čemuž přijal právní rámec a opatření technického charakteru. Tento prostředek se ukázal být zásadní pro zajištění kontinuity soudnictví v období sanitární krize. Žádost o použití videokonference podaná zástupcem, který se fyzicky nemůže účastnit jednání, musí být opřena o „zdravotní, bezpečnostní nebo jiné závažné důvody“ (článek 107a jednacího řádu). Technické podmínky účasti na jednání prostřednictvím videokonference jsou upřesněny v prováděcích předpisech k jednacímu řádu. Tuto úpravu doplňuje dokument „Praktická doporučení pro zástupce přednášející řeč prostřednictvím videokonference“. V souladu se svým přáním prosazovat moderní a efektivní soudnictví začal Tribunál v březnu 2022 podepisovat své rozsudky a usnesení elektronicky. Prováděcí předpisy k jednacímu řádu Tribunálu proto upřesňují podmínky podepisování jeho rozhodnutí kvalifikovaným elektronickým podpisem a pravidla trvalého a zabezpečeného uchovávání elektronických originálních verzí těchto dokumentů.

Článek 71a jednacího řádu dále zakotvuje pojem „pilotní věc“. V tomto článku jsou upřesněny případy, kdy je jedna z více projednávaných věcí nastolujících stejnou právní otázku označena za pilotní věc a v ostatních věcech je řízení přerušeno. Jsou poskytnuty nové záruky: pilotní věc bude projednána přednostně a účastníci řízení ve věcech, v nichž bylo řízení přerušeno, budou vyslechnuti, jakmile bude v jejich řízení pokračováno. Článek 106a jednacího řádu umožní Tribunálu pořádat společná jednání v několika věcech, jsou-li mezi nimi dány podobnosti, a to bez ohledu na to, zda jsou splněny podmínky pro spojení věcí. Tribunál rovněž zohledňuje vývoj právní úpravy o ochraně osobních údajů fyzických osob v Evropské unii. Jeho jednací řád nyní jasně rozlišuje zpracování osobních údajů fyzických osob (článek 66) a zpracování jiných než osobních údajů (článek 66a). Ve sdělení „Odstranění údajů ve vztahu k veřejnosti v soudních řízeních“ je připomenuta nutnost žádat o odstranění údajů samostatným podáním již v okamžiku předložení podání, aby se zamezilo jejich předčasnému zpřístupnění na internetu. Tribunál dále aktualizoval celou řadu dokumentů pro zástupce účastníků řízení (Příručka pokynů k žalobě, Vzor shrnutí žalobních důvodů a hlavních argumentů uplatněných v žalobě, Příručka pokynů k jednání, Sdělení o odstranění údajů ve vztahu k veřejnosti v soudních řízeních). Byly také vypracovány nové dokumenty, které mají zástupcům účastníků řízení pomoci s přípravou žaloby (poskytnutí orientačních vzorů žalob) a posloužit jim jako vodítko v případě, že jim bylo povoleno přednést řeč prostřednictvím videokonference

(Praktická doporučení pro zástupce přednášející řeč prostřednictvím videokonference).

Jednací řád, včetně provedených změn je k dispozici v češtině zde: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7040/0

JUDIKATURA

SDEU: Rozsudek ve věci C-372/22 CM proti DN, ze dne 27. dubna 2023

CM a DN jsou otcem a matkou dvou nezletilých dětí narozených v letech 2009 a 2010. Rodina bydlela v regionu v blízkosti Paříže (Francie) do roku 2015, kdy se přestěhovala do Lucemburska. Rozsudkem ze dne 12. června 2020 soudce pro rodinné záležitosti v Lucemburku stanovil zákonné bydliště a obvyklé bydliště těchto dětí u jejich matky ve Francii s odloženou účinností ode dne 31. srpna 2020, aby byl zohledněn zejména zájem uvedených dětí na ukončení jejich školního roku v Lucembursku. Tímto rozsudkem přiznal tento soud jejich otci, který má stále bydliště v Lucembursku, právo na styk s nimi a na jejich ubytování rovněž s účinností ode dne 31. srpna 2020. Matka a dotčené nezletilé děti se dne 30. srpna 2020 skutečně přestěhovaly do Francie. Dne 14. října 2020 podal otec k obvodnímu soudu v Lucemburku návrh na změnu podmínek svého práva na styk s dětmi a jejich ubytování. Vzhledem k tomu, že matka již podala návrh s podobným předmětem k soudu prvního stupně v Nanterre, Francie, lucemburský soud přerušil řízení na základě čl. 19 odst. 2 nařízení č. 2201/2003 do doby, než tento francouzský soud rozhodne o své mezinárodní příslušnosti. Rozsudkem ze dne 17. září 2021 se soud prvního stupně v Nanterre, Francie prohlásil za nepřislušný k rozhodnutí o tomto návrhu matky především z důvodu, že otec podal v souladu s článkem 9 nařízení č. 2201/2003 svůj návrh k lucemburskému soudu ve lhůtě tří měsíců od zákonného přestěhování dotčených nezletilých dětí a ničím neakceptoval příslušnost francouzských soudů. Rozsudkem ze dne 3. března 2022 odvolací soud ve Versailles, Francie zamítl odvolání podané matkou proti tomuto rozsudku.

Lucemburský obvodní soud proto ve své žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyjadřuje zaprvé pochybnosti ohledně své příslušnosti podle článku 9 nařízení č. 2201/2003. V tomto ohledu předkládající soud poznamenává, že i když byl návrh otce na změnu podmínek jeho práva na styk s dětmi a jejich ubytování podán méně než tři měsíce po skutečném přestěhování dotčených nezletilých dětí, byl podán více než čtyři měsíce po vyhlášení rozsudku ze dne 12. června 2020, kterým bylo rozhodnuto o tomto přestěhování a zakládá po nabytí právní moci překážku věci pravomocně rozsouzené. Pokud by bylo považováno za rozhodné toto datum, uvedený soud by se měl prohlásit za nepřislušný k rozhodnutí o tomto návrhu. Zadruhé si předkládající soud klade otázku ohledně vztahu mezi články 9 nařízení č. 2201/2003 a 15 tohoto nařízení a vyjadřuje pochybnosti ohledně možnosti prohlásit se v tomto sporu za nepřislušný ve prospěch francouzských soudů s ohledem jak na vyjádření otce k

přednosti ustanovení tohoto článku 9 ve vztahu k ustanovením uvedeného článku 15, tak na rozsudek ze dne 4. října 2018.

Soudní dvůr rozhodl, Článek 9 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 musí být vykládán v tom smyslu, že tříměsíční lhůta, během níž jsou soudy členského státu předchozího obvyklého bydliště dítěte i nadále příslušné k rozhodnutí o návrhu na změnu konečného rozhodnutí o právu na styk s dítětem, začíná dnem následujícím po dni skutečného přestěhování tohoto dítěte do členského státu jeho nového obvyklého bydliště. Nařízení č. 2201/2003 musí být vykládáno v tom smyslu, že soud členského státu předchozího obvyklého bydliště dítěte, který je příslušný rozhodovat ve věci samé na základě článku 9 tohoto nařízení, může využít možnosti postoupení věci stanovené v článku 15 uvedeného nařízení ve prospěch soudu členského státu nového obvyklého bydliště tohoto dítěte, jsou-li splněny podmínky stanovené v tomto článku 15.

Úplné znění rozsudku je k dispozici v češtině zde:

<https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-372/22&language=CS>

SDEU: Usnesení místopředsedy Soudního dvora ve věci C-204/21 R-RAP Polsko v. Komise, ze dne 21. dubna 2023

V roce 2021 podala Komise Soudnímu dvoru proti Polsku žalobu pro nesplnění povinnosti, kterou se domáhala, aby Soudní dvůr určil, že některé legislativní změny týkající se organizace soudnictví v Polsku jsou v rozporu s unijním právem. Podle názoru Komise tyto změny zakazují jakémukoli vnitrostátnímu soudu zkoumat dodržení unijních požadavků týkajících se nezávislosti a nestrannosti soudů. Takový přezkum by mohl být kvalifikován jako kárné provinění. Posuzování otázek nedostatku nezávislosti soudce nebo soudu bylo svěřeno do výlučné příslušnosti kolegia pro mimořádnou kontrolu a věci veřejné v rámci polského Nejvyššího soudu. Rozhodováním o některých návrzích, jež se přímo dotýkají postavení a výkonu funkce soudce, je navíc pověřeno kárné kolegium Nejvyššího soudu, jehož nezávislost a nestrannost není zaručena. Během probíhajícího řízení byla usnesením místopředsedy Soudního dvora ze dne 27. října 2021 uložena Polsku povinnost platit Komisi denně penále ve výši jednoho milionu eur. Uložení tohoto penále bylo považováno za nezbytné k zajištění, aby Polsko vyhovělo předběžným opatřením nařízeným v dřívějším usnesení ze dne 14. července 2021. Dne 10. března 2023 podalo Polsko Soudnímu dvoru návrh na zrušení a podpůrně na změnu usnesení, jež opřelo o tvrzení, že splnilo všechny povinnosti, které pro ně z těchto předběžných opatření vyplývají.

Místopředseda Soudního dvora tímto usnesením výši penále snížil na 500 000 eur denně, jelikož i tato výše je způsobilá zajistit splnění povinností vyplývajících z předběžných opatření stanovených v usnesení ze dne 14. července 2021. Místopředseda předem připomněl, že předběžné opatření může být kdykoli změněno nebo zrušeno v důsledku změny okolností, která zpochybní posouzení soudce příslušného pro rozhodování o předběžných opatřeních. Změna či zrušení takového opatření však nemá zpětný účinek. Po posouzení otázky, zda Polsko prokázalo změnu okolností, v jejímž důsledku by již předmětné penále nebylo opodstatněné, dospěl místopředseda k závěru, že Polskem přijatá opatření nejsou dostatečná ke splnění

všech povinností vyplývajících z předběžných opatření stanovených v usnesení ze dne 14. července 2021. Místopředseda v tomto ohledu zejména poznamenal, že účinky rozhodnutí kárného kolegia Nejvyššího soudu, kterými se vyslovuje souhlas k zahájení trestního stíhání soudce nebo k jeho zadržení, každopádně nebyly pozastaveny bez zbytečného odkladu. V rozporu s povinnostmi vyplývajících z předběžných opatření dále Polsko neprokázalo, že bylo skutečně a zcela pozastaveno uplatňování ustanovení zakazujících vnitrostátním soudům zkoumat dodržení unijních požadavků týkajících se nezávislého a nestranného soudu předem zřízeného zákonem a ustanovení umožňujících kárně stíhat soudce, který takový přezkum provedl. Podle místopředsedy doložilo Polsko jen zčásti. Konkrétně Polsko zrušilo ustanovení, jež kárnému kolegiu svěřují určité pravomoci týkající se postavení soudců, a že toto kolegium bylo zrušeno. Místopředseda rovněž zdůraznil, že různá opatření přijatá Polskem měla za následek posílení právních prostředků nápravy pro soudce, vůči nimž byla vydána rozhodnutí kárného kolegia, či v některých případech usnadnění přezkumu dodržování požadavků na nezávislý a nestranný soud zřízený zákonem. Rozsudek ve věci samé (C-204/21) vydá Soudní dvůr dne 5. června 2023.

Úplné znění usnesení je k dispozici v češtině zde:

<https://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-204/21>

ESLP: Rozhodnutí ve věci Sládek proti České republice (stížnost č. 32671/13), ze dne 13. dubna 2023

Evropský soud pro lidská práva jednomyslně rozhodl o nepřijatelnosti stížnosti č. 32671/13 ve věci Sládek proti České republice.

Případ pojednával o nemožnosti stěžovatele vyslechnout hlavní svědky obžaloby, z nichž jeden byl vyslechnut ve fázi vyšetřování v nepřítomnosti obhajoby a u soudního jednání následně mlčel a nevyprávěl a další byl vyslechnut anonymně. Stěžovatel se dovolával článku 6 odst. 1 a 3 písm. d) Úmluvy, tj. práva na spravedlivý proces a práva vyslyšet nebo dát vyslyšet svědky proti sobě a dosáhnout předvolání a výslechu svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek, jako svědků proti sobě.

Proti stěžovateli bylo zahájeno trestní stíhání pro ozbrojenou loupež spáchanou v Českých Budějovicích. Příslušného dne v poledne policie vyslechla osobu P. S., která v době spáchání trestného činu doprovázela stěžovatele a další osobu do Českých Budějovic. Stěžovatel byl do Českých Budějovic byl eskortován z Prahy. O výsledku byla v 10.10 hod. telefonicky informována pražská obhájkyň stěžovatele, která podle stěžovatele požádala o jeho odložení a provedení v Praze. Policie to odmítla s tím, že se výsledku může zúčastnit jiný obhájce v rámci substituce. Podle policejního záznamu obhájkyň stěžovatele uvedla, že se výsledku nezúčastní, ale pokusí se sehnat kolegu, který by ji zastoupil, a požádala Policii, aby kontaktovala i jejího kolegu, což se stalo v 10.20 h. Vzhledem k tomu, že se žádný z oslovených advokátů výsledku nezúčastnil, výslech proběhl bez přítomnosti obhájce stěžovatele. Okresní soud v Českých Budějovicích uznal stěžovatele vinným a odsoudil jej k trestu odnětí svobody v trvání pěti let a šesti měsíců. Vycházel přitom z výpovědí stěžovatele a jeho spoluobviněných, z analýzy telekomunikačního záznamů, které byly považovány za klíčový důkaz a z dalších listinných důkazů. Stěžovatel postupně podal proti vydaným rozsudkům opravné prostředky, který byly vždy zamítnuty. Případ skončil u Ústavního

soudu ČR, který stížnost stěžovatele odmítl jako zjevně neopodstatněnou. Poté podal stěžovatel stížnost k ESLP.

ESLP konstatoval, že stěžovatel neprokázal, že jeho právo na obhajobu bylo omezeno v takové míře, aby by to mělo vliv na celkovou spravedlnost trestního řízení. V této souvislosti podotýká, že okresní soud přijal jako důkaz výpovědi P. S. a anonymního svědka a že s tímto přístupem se později ztotožnil krajský soud, Nejvyšší soud i Ústavní soud. Výpovědi P.S. učiněné ve fázi vyšetřování byly u hlavního líčení přečteny, poněvadž P.S. odmítl vypovídat. ESLP bere na vědomí informaci stěžovatele, že jeho obhájkyň neúspěšně žádala o odložení výslechu tohoto svědka. Policejní protokol však takovou žádost nezmiňuje a stěžovatel nepředložil žádný důkaz o tom, že byla tato žádost podána. ESLP též připouští, že lhůta dvou hodin, během které se měla obhájkyň stěžovatele dostavit k výslechu, byla velmi krátká a vnitrostátní právo stanoví, že obhájce má právo na to být informován včas. Úkolem ESLP však není hodnotit každý procesní aspekt případu, pokud není zpochybněna celková spravedlnost trestního řízení. Okresní a krajský soud podrobně zkoumaly, zda byly splněny zákonné podmínky stanovené v § 211 odst. 4 trestního řádu, včetně požadavku, aby byla obviněnému nebo jeho obhájkyňi dána možnost být přítomen výslechu. ESLP proto akceptuje závěry vnitrostátních soudů, že obhájkyňi byla dána řádná možnost zúčastnit se výslechu svědka P. S. a že nepožádala o odložení tohoto výslechu. ESLP dále poznamenává, že klíčovým důkazem, na jehož základě byl stěžovatel uznán vinným, byly telekomunikační záznamy a že výpověď anonymního svědka měla jen malou váhu, zatímco výpověď P. S. hrála při odsouzení stěžovatele významnou roli, neboť byla podpořena dalšími usvědčujícími důkazy.

S ohledem na výše uvedené dospěl ESLP k závěru, že řízení jako celek bylo spravedlivé. Stížnost stěžovatele byla proto odmítnuta jako zjevně neopodstatněná podle článku 35 odst. 3 písm. a) a odst. 4 Úmluvy.

Celé znění rozhodnutí ESLP je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-224417>

Odbor mezinárodních vztahů ČAK